

Athens Street Press

ο Τύπος του Δρόμου

«Κλίμακα» 2001-2012:
Στηρίζοντας τους αστέγους,
επενδύοντας στο ανθρώπινο
και κοινωνικό κεφάλαιο

Κλίμακα
Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου
& Κοινωνικού Κεφαλαίου
για την Ανταρρέωση
του Κοινωνικού Αποκλεισμού

ΑΘΗΝΑΪΚΟΣ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ | ΕΚΔΟΣΗ:
Μ.Κ.Ο. «ΚΛΙΜΑΚΑ», ΦΟΡΕΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ | ISSN: 2241-4053
ΤΕΥΧΟΣ 3 | 4 ΜΑΡΤΙΟΥ 2013 | ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Δωρητές ονείρων

HOMELESS

No Family or Support
Health Problems
Could use Some Compassion
Really Need The Help.

Πριν από μερικά χρόνια, ένας άστεγος που εξέταζα, διηγήθηκε τους λόγους της απέχθειάς του για τους ξενώνες φιλοξενίας των αστέγων που υπήρχαν στην Αθήνα, από διάφορους φορείς, ιδρύματα, δημοτικές αρχές και φιλανθρωπικές οργανώσεις:

«Γιατρέ, φυσικά θέλω να βρω στέγη και τροφή, για να μπορώ να βγάλω την κάθε μέρα μου. Ωστόσο σ' αυτούς τους ξενώνες και στα συσσίτια, ακόμη κι αν δεν πληρώνω για το φαγητό και τη στέγη, έχω την αίσθηση ότι πληρώνω με ταπείνωση για κάθε ευεργέτημα που παίρνω. Υπάρχουν τόσα ιδρύματα, αλλά η κάθε τους παροχή έχει ένα ακριβό αντίτιμο. Έχω κουραστεί από το να δίνω "ιστορικά", από τις ενοχλητικές και κουραστικές ερωτήσεις τους για τη ζωή μου. Δεν τα αντέχω όλα αυτά...! Η κάθε τους δωρεά, η κάθε τους παροχή είναι υπό όρους, σ' ένα πλαίσιο που το ελέγχουν ασφυκτικά, χωρίς εγώ να έχω το παραμικρό δικαίωμα επιλογής...! Αν είναι έτσι, προτιμώ καλύτερα να βρεθώ πίσω από τα κάγκελα της φυλακής, όπου σίγουρα θα χρειαστεί να κάνω λιγότερες υποχωρήσεις.

Ε... λοιπόν, αν αυτή είναι η φιλανθρωπία τους, εγώ τους την χαρίζω...! Αν είναι να έχω τροφή και στέγη, τότε προτιμώ την πειθαρχία και τον περιορισμό της φυλακής, παρά την οσφυοκαμψία μπροστά στις παρεχόμενες φιλανθρωπικές τους δωρεές.»

Κυριάκος Κατσαδώρας

**ο Τύπος
του Δρόμου**

Αθηναϊκός Δεκαπενθήμερος Τύπος
Τεύχος 3 • 4 Μαρτίου 2013

Έκδοση: Μ.Κ.Ο. «Κλίμακα», φορέας
Ανάπτυξης Ανθρώπινου και Κοινωνικού
Κεφαλαίου για την αντιμετώπιση του
κοινωνικού αποκλεισμού.

Δεκελέων 50, Κεραμεικός, Αθήνα 118 54
Τηλ: 210-3417162-3, Fax: 210-3417164
E-mail: typos@klimaka.org.gr
www.klimaka.org.gr
www.klimaka-cosmos.net

ISSN: 2241 - 4053

Επιμέλεια ύλης: Ευδοκία Πρασίνου
Γραφιστική επιμέλεια: Πάνος Κασιάρης

Τακτικοί συνεργάτες: Κυριάκος
Κατσαδώρας, Άντα Αλαμάνου,
Όλγα Θεοδωρικάκου, Δημόκριτος
Σαραντίδης, Άρης Βιόλατζης, Μαριλένα
Παπαναστασίου, Γιάννης Αλεξάκης,
Ντόροθυ Γαρώνη, Χριστίνα Τάτσι, Ντέμιαν
Κατσαδώρα, Νικόλαος Χασάπης, Χρήστος
Αρβανίτης

Έκτακτοι συνεργάτες: Ελένη Μπάκα,
Αγγελική Χριστοδούλου, Αντώνης
Μπαλλής, Νίκος Νακόπουλος, Μαρία
Χρυσουλάκη

Εξώφυλλο: έργο του Casao Rocks, στην οδό
Στάικου

Παραγωγή: Myriki & Co
Εκτύπωση: Ψιμύθι ΕΠΕ

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν απηχούν
αναγκαστικά τις απόψεις του εντύπου.
Οι συντάκτες φέρουν την ευθύνη της
υπογραφής τους.

 Κλίμακα

Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου
& Κοινωνικού Κεφαλαίου
για την Αντιμετώπιση
του Κοινωνικού Αποκλεισμού

FEANTSA

Μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας
Εθνικών Οργανώσεων που δουλεύουν με
τους Αστέγους

Member of the European Federation of
National Organisations working with the
Homeless

10520

γραμμή ενημέρωσης για την έλλειψη στέγης
Οι πολίτες συμμετέχουν

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΣΤΕΓΩΝ

κέντρο στήριξης αστέγων
ξενώνας βραχύχρονης φιλοξενίας

Κωνσταντινουπόλεως 30 ,Γκάζι
Τηλ.:210 3410462, 210 3417160-3
Fax:210 3417164
e-mail: homeless@klimaka.org.gr
www.klimaka.org.gr; www.klimaka-cosmos.net
www.astegoi-klimaka.blogspot.com

 Κλίμακα

Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου
& Κοινωνικού Κεφαλαίου
για την Αντιμετώπιση
του Κοινωνικού Αποκλεισμού

για την ενίσχυση των δράσεών μας
Αρ. Λογ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
138/48010248

10520

Οι πολίτες συμμετέχουν

γραμμή ενημέρωσης για την έλλειψη στέγης

η γραμμή 10520 λειτουργεί Δευτέρα – Παρασκευή 09:00 π.μ -09:00 μ.μ
στοχεύοντας:

- ➔ στην αριθμητική αποτύπωση σε εθνικό επίπεδο του πληθυσμού αστέγων καθώς και τη χαρτογράφηση των περιοχών όπου διαβιούν μέσα από τη συμμετοχή ευαισθητοποιημένων συμπολιτών που εντοπίζουν άστεγους και καλούν στο πενταψήφιο για να ενημερώσουν την ΚΛΙΜΑΚΑ.
- ➔ στην άμεση ενημέρωση αστέγων για τις υπάρχουσες υπηρεσίες (στέγασης, σίτισης, ιατροφραμακευτικής φροντίδας, φροντίδα ατομικής υγιεινής, επίλυση κοινωνικο προνοιακών , εργασιακών θεμάτων κ.λ.π)
- ➔ στην άμεση παρέμβαση σε άτομα που κινδυνεύουν να βρεθούν εκτός στέγης προκειμένου να προληφθεί η απώλεια στέγης.

2001-2012. Στηρίζοντας τους αστέγους, επενδύοντας στο ανθρώπινο και κοινωνικό κεφάλαιο

Αναμφίβολα βιώνουμε όλοι την εποχή της κρίσης. Οικονομικής αλλά και κοινωνικής. Κρίση στην τσέπη μας και στην καθημερινότητά μας. Κρίση στους θεσμούς και στις αξίες. Δεν ξέρουμε πια πού να πιστέψουμε, δεν ξέρουμε καν αν θα βγούμε από όλη αυτήν την κατάσταση και πως...

Μπορεί, όμως, να υπάρχει ελπίδα σε μια εποχή όπου καταρρέει η οικονομία συμπαρασύροντας τα πάντα; Αν αλλάζαμε την οπτική με την οποία αντικρίζουμε την πραγματικότητα τότε, ίσως, ναι...

Ιάκωβος Χατζησταύρου

Λεφτά ΔΕΝ υπάρχουν και είναι, πλέον, σαφές. Το κεφάλαιο δημιούργησε την κρίση και ακραίες συνθήκες επιβίωσης. Ωθώντας ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας στο όριο της φτώχειας ή κάτω από το όριο της φτώχειας. Ωθώντας, μάλιστα, στον θάνατο εύλωτα άτομα που δεν μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν τη, συνεχώς, βαίνουσα δύσκολη πραγματικότητα.

Στον αντίποδα, όμως, η κρίση και οι σοβαρές επιπτώσεις της ανέδειξαν, περισσότερο από ποτέ, άλλα σπουδαία κεφάλαια της ζωής μας. Την αλληλεγγύη, την ανιδιοτελή προσφορά μέσω του εθελοντισμού, τη συλλογικότητα, τη δύναμη του ανθρώπινου και κοινωνικού κεφαλαίου.

Με αυτές τις αξίες και αυτά τα κεφάλαια δημιουργήθηκε και δραστηριοποιείται για περισσότερο από μια δεκαετία η ΚΛΙΜΑΚΑ, ως «φορέας ανάπτυξης ανθρώπινου και κοινωνικού κεφαλαίου για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού». Με τη φιλοσοφία και την πίστη ότι η επένδυση στον ανθρώπινο παράγοντα και στους κοινωνικούς δεσμούς είναι η πιο αποτελεσματική και η πιο αναπτυξιακή επένδυση.

Η φιλοσοφία έθεσε τον στόχο και δημιούργησε το όραμα για την αναπτυξιακή κοινωνική ένταξη των κοινωνικά αποκλεισμένων. Με άλλα λόγια... έθεσε ως προτεραιότητα τη φροντίδα των κοινωνικά αποκλεισμένων μέσω της ενδυνάμωσης όλων των πλευρών της ζωής τους (υγεία, παιδεία, απασχόληση, κοινωνική συμμετοχή κ.λπ.) με σκοπό τη διεκδίκηση ενεργού ρόλου στη ζωή και στην κοινωνία. Στήριξη των κοινωνικά αποκλεισμένων, εν ολίγοις, ώστε να πατήσουν γερά στα πόδια τους και να ζήσουν αυτόνομα, ανεξάρτητα αλλά και ισότιμα στο κοινωνικό σύνολο. Και όλα αυτά, πάντοτε, μακριά από τη λογική και την πρακτική της στείρας φιλανθρωπίας που προσφέρει τόσο-όσο για την οριακή επιβίωση των αναξιοπαθούντων, διαιωνίζοντας το περιθώριο και τον διαχωρισμό σε αποκλειόμενες και αποκλεισμένους

Η πρόκληση – το στοίχημα: Η δυνατότητα της ισότιμης συνύπαρξης με την προοπτική της ισότιμης κοινωνικής ένταξης, επενδύοντας στους κοινωνικά αποκλεισμένους, για την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού. Δουλεύοντας για εκείνους μαζί τους, με οριζόντια συνεργασία στην υλοποίηση προγραμμάτων κοινωνικής ενσωμάτωσης, με εργασιακή ένταξη των κοινωνικά αποκλεισμένων σε δράσεις της ΚΛΙΜΑΚΑΣ, σε ποσοστό περίπου στο 30% του συνόλου του έμμισθου δυναμικού...

Το Πρόγραμμα Στήριξης Αστέγων

Μία από τις δραστηριότητες της ΚΛΙΜΑΚΑΣ, ίσως η πιο γνωστή αλλά όχι η μονα-

δική είναι το Πρόγραμμα Στήριξης Αστέγων. Η σύντομη περιγραφή των δραστηριοτήτων, οι οποίες σχετίζονται με τους αστέγους, δηλαδή, ότι αφορά τη δράση μας, την πορεία της δράσης μας, και την πείρα όπου αποκομίσαμε, θα έλεγε κανείς, από όσους είχαν τη ευκαιρία να περπατήσουν στα μονοπάτια της αστεγίας, ότι είναι εξαιρετικά δύσκολη αλλά, ταυτοχρόνως, βασική προϋπόθεση για την καταγραφή τους σε ένα άρθρο.

Η οριοθέτηση, επίσης, του συναισθήματος στην καταγραφή της εμπειρίας μας είναι εξίσου εξαιρετικά δύσκολη δεδομένου ότι το συναίσθημα αποτέλεσε και συνεχίζει να αποτελεί την κινητήρια δύναμη μας. Απέναντι στις αμέτρητες δυσκολίες... εκεί όπου η πραγματικότητα της ζωής στον δρόμο ξεπερνά τη λογική και αφήνει σε εμάς τους «επαγγελματίες» ή εθελοντές το συναίσθημα του πεπερασμένου, εκεί όπου η έλλειψη πόρων, δομών, και υποδομών όπως και η παρουσία της κοινωνικής αναληψίας ή της γραφειοκρατίας ακυρώνει κάθε προσπάθεια, εκεί και παντού όπου η φτώχεια, η εξαθλίωση, η αρρώστεια και συχνά ο πρόωρος θάνατος είναι τα μόνα δεδομένα.

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της λειτουργίας του Προγράμματος Στήριξης Αστέγων ξεκίνησε την εποχή όπου η επικρατούσα άποψη της ελληνικής κοινωνίας δεν συνηγορούσε υπέρ της σοβαρότητας του φαινομένου της έλλειψης στέγης αφήνοντας έτσι εκτός της ατζέντας των κοινωνικών προς επίλυση προβλημάτων το θέμα των αστέγων.

Έτσι, λοιπόν, ξεκινήσαμε σε μια εποχή όπου το πρόβλημα των αστέγων ήταν αόρατο για την ελληνική κοινωνία και χαρακτηριστήκαμε από πολλούς ως γραφικοί...

Στην πορεία του χρόνου, η ραγδαία αύξηση του πληθυσμού των αστέγων άρχισε να ισοφαρίζει την –συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες– πρόσφατη εμφάνισή του στην χώρα μας καταγράφοντας αριθμούς οι οποίοι έτειναν να προσεγγίζουν εκείνους της Δυτικής Ευρώπης.

Ωστόσο, το πρόβλημα παρέμεινε θεσμικά ανύπαρκτο, και υποτιμημένο από την κοινή γνώμη αλλά και από τους αρμόδιους, αφήνοντας στο περιθώριο της κοινωνικής απομόνωσης και της εξαθλίωσης δεκάδες χιλιάδες συμπολίτες μας.

Έτσι, λοιπόν συνεχίσαμε σε μια εποχή που ήταν μεν ορατό αλλά «αόρατα» αυξανόμενο και χαρακτηριστήκαμε από πολλούς ως κινδυνολόγοι.

Σήμερα, με την οικονομική κρίση και την ανεργία να συνταράσσει συθέμελα την ελληνική κοινωνία και με τη «νέα γενιά» των αστέγων να συγκεντρώνει χαρακτηριστικά της πλειονότητας του μέσου Έλληνα, η έλλειψη στέγης όσο και η απειλή για την

ενδεχόμενη απώλειά της αφορά όλο και μεγαλύτερο μέρος του ελληνικού πληθυσμού φέρνοντας με τον πλέον δραματικό τρόπο στο προσκήνιο των εξελίξεων το πρόβλημα των αστέγων.

Μπροστά σε αυτές τις εξελίξεις θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η προ δεκαετίας απόφαση λειτουργίας του Προγράμματος Στήριξης Αστέγων έμελλε να είναι προ οινός σε όσα θα συνέβαιναν σήμερα και σε όσα θα ακολουθήσουν.

Δυστυχώς είχαμε δίκιο...

Το Κέντρο Στήριξης Αστέγων

No budget story...θα λέγαμε ότι είναι το Πρόγραμμα Στήριξης Αστέγων καθότι είναι μία πρωτοβουλία των ανθρώπων της ΚΛΙΜΑΚΑ, η οποία μέχρι και σήμερα στηρίζεται –σε δωρεές και εθελοντική εργασία– στη δύναμη του ανθρώπινου και κοινωνικού κεφαλαίου.

Ο άστεγος δεν χρειάζεται μόνο στέγη. Ο άστεγος έχει πολλαπλές ανάγκες καθώς και το φαινόμενο της έλλειψης στέγης έχει πολλαπλές αιτίες και διαστάσεις. Όλα αυτά επιχειρεί να αντιμετωπίσει και να καλύψει το Πρόγραμμα Στήριξης Αστέγων παρέχοντας υπηρεσίες και υλοποιώντας δράσεις σε όλες τις βαθμίδες φροντίδας, παρεμβαίνοντας στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, της απασχόλησης, της κοινωνικής συμμετοχής κ.λπ., από τη βάση της πρόληψης μέχρι τον απώτερο στόχο της αποκατάστασης και της διασφάλισης της ανεξάρτητης και αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Σε αυτό το πλαίσιο και μέσα στην καρδιά της Αθήνας, στον Κεραμεικό, (Κωνσταντινουπόλεως 30) δίπλα στις γραμμές του τραίνου, λειτουργεί το Κέντρο Στήριξης Αστέγων, χώρος πολλαπλών παρεμβάσεων και παροχής υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας των αστέγων. Για περισσότερο από μια δεκαετία ήταν και παραμένει το μοναδικό στέκι αστέγων. Ο χώρος που προσφέρει στους ανθρώπους των δρόμων το πολυτιμότερο συναίσθημα του «ανήκειν», πολυτιμότερο ίσως αγαθό ακόμα και από ένα πιάτο καλομαγειρεμένο φαγητό ή μια κουβέρτα χωρίς τη ζεστασιά της ανθρώπινης συνύπαρξης.

Στον ίδιο χώρο συστεγάζεται και ο Ξενώνας φιλοξενίας Αστέγων δίνοντας μεταξύ άλλων τη δυνατότητα φιλοξενίας σε αστέγους με προβλήματα ψυχικής υγείας.

Ο Ξενώνας δεν αποτελεί παροχή ενός μόνιμου καταλύματος στους ενοίκους του αλλά μία περίοδος «ανασυγκρότησης» προκειμένου να αντιμετωπιστούν κατά το δυνατόν οι παράγοντες που οδήγησαν στην απώλεια στέγης (ανεργία, ιατρικά – ψυχιατρικά προβλήματα, έξις, διαπροσωπικές σχέσεις κ.λπ.) με απώτερο στόχο την κοινωνική τους επανένταξη. Λειτουργεί με τρόπο που προσομοιάζει με ένα τυπικό «νοικοκυριό», αποτελώντας την «εικονική πραγμα-

Η αντιμετώπιση του προβλήματος των αστέγων, βεβαίως, δεν είναι θέμα φιλανθρωπίας αλλά θέμα υλοποίησης ενός οργανωμένου σχεδίου δράσης όπου ξεκινάει από την πρόληψη και φτάνει στην αποκατάσταση. Με τη συλλογική προσπάθεια και συνεργασία όλων των δυνάμεων και φορέων της κοινωνίας.

τικότητα» για τους ενοίκους του, οι οποίοι βρίσκονται στη διαδικασία ανάπτυξης της λειτουργικότητάς τους για αυτόνομη διαβίωση.

Τα πάντα μέσα στον Ξενώνα και στο Κέντρο Στήριξης Αστέγων λειτουργούν με τη συλλογική προσπάθεια όλων, εθελοντών, ενοίκων και επωφελομένων. Με ατομική και συλλογική ευθύνη, αναλαμβάνονται ρόλοι και υπευθυνότητες για έναν κοινό σκοπό.

Ομάδα Παρέμβασης στον Δρόμο

Με τη συμμετοχή εθελοντών αλλά και αστέγων λειτουργεί και η Ομάδα Παρέμβασης στο Δρόμο (streetwork), βαδίζοντας στη «σκοτεινή» πλευρά της πόλης, της Αθήνας και του Πειραιά, καταγράφοντας το φαινόμενο της έλλειψης στέγης, τα χαρακτηριστικά των αστέγων, τις γειτονιές που εμφανίζουν το πρόβλημα κ.ά., παρέχοντας παράλληλα ενημέρωση για τις υπάρχουσες υπηρεσίες καθώς και είδη ανάγκης και ιατρική φροντίδα.

Η δράση του «streetwork» αποτέλεσε την εναρκτήριο δράση του Προγράμματος Στήριξης Αστέγων το 2001 και συνεχίζει σήμερα, έντεκα χρόνια μετά, να αποτελεί μία από τις πλέον σημαντικές δράσεις μας. Παρεμβαίνουμε στον δρόμο, εκεί και επιτόπου όπου η ανάγκη περισσεύει, χωρίς φιλανθρωπική διάθεσή να δώσουμε απλά μια κουβέρτα ή ένα πιάτο φαγητό αλλά με τον στόχο να κερδίσουμε το μεγάλο στοίχημα: τη δημιουργία σχέσης εμπιστοσύνης με τους ανθρώπους των δρόμων, το πιο σίγουρο μονοπάτι που οδηγεί στην πορεία της επανένταξης. Αν το πετύχαμε; Μάλλον, ναι. Γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις γνωρίζουμε τους αστέγους με τα μικρά τους ονόματα και εκείνοι πάντα μας περιμένουν...

Το Εργαστήριο Ανακύκλωσης Χαρτιού

Μιλώντας για τον στόχο της κοινωνικής επανένταξης δεν θα μπορούσαμε να αφήσουμε απέξω το θέμα της εργασίας, της απασχόλησης. Η απασχόληση αρκεί ως «θεραπευτική» ακόμα και στη βάση της μη αμειβόμενης, της εθελοντικής προσφοράς. Αναπτύσσει ικανότητες, δίνει διέξοδο στην ανάγκη της δημιουργικότητας, της προσφοράς, χαρίζει το αίσθημα της αυτοεκπλήρωσης και της αυτοεκτίμησης. Πόσο

μάλλον αν είναι και αμειβόμενη.

Το Εργαστήριο Ανακύκλωσης Χαρτιού, που λειτουργεί από τον Κοινωνικό Συνεταιρισμό της ΚΛΙΜΑΚΑ, «Κοι.Σ.Π.Ε Κλίμαξ Plus», απασχολεί αστέγους που φιλοξενούνται στον Ξενώνα Αστέγων, παρέχοντας μηνιαίο εισόδημα και κοινωνική ασφάλιση. Δίνοντας έτσι το εισιτήριο να ταξιδέψουν μακριά από τον φαύλο κύκλο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και να εξασφαλίσουν μια φυσιολογική ζωή με εργασία, σπίτι και πάνω από όλα αξιοπρέπεια.

Το «cafe-ουζερί των αστέγων»

Ερευνούμε, καταγράφουμε, παρεμβαίνουμε, στηρίζουμε και εσχάτως ψυχαγωγούμε...

Πρόσφατα, το καλοκαίρι του 2012, δημιουργήθηκε μια νέα πρόταση ψυχαγωγίας για όσες και όσους η διασκέδαση έχει προοπτική. Το «cafe-ουζερί των αστέγων». Δεν είναι μια εμπορική επιχείρηση και σαφώς δεν είναι μια φιλανθρωπική δράση. Δημιουργήθηκε τόσο από την ανάγκη των ίδιων των αστέγων να επικοινωνήσουν με τον κόσμο όσο και από την ικανότητά τους να μπορούν να «τρέξουν» ένα cafe-ουζερί, εφάμιλλο σε ποιότητα παροχής υπηρεσιών με τα άλλα που λειτουργούν σε επαγγελματική βάση. Το διαφορετικό σε εμάς είναι, κατ' αρχήν, η απουσία τιμοκαταλόγου... Όποιος έρθει μπορεί, αν θέλει, φεύγοντας να αφήσει ό,τι θέλει στον κουμπαρά μας εν είδει πληρωμής. Η μεγαλύτερη διαφορετικότητα του ουζερί έγκειται στο ανθρώπινο δυναμικό της, που στηρίζει μια δράση, που και αυτή είναι ένα no budget story, που δεν βγάζει λεφτά, απλά διασφαλίζει, ανάλογα της προσφοράς, ένα χαρτζιλίκι για τα μικροέξοδα των αστέγων. Και πάνω από όλα διασφαλίζει την ικανοποίηση ότι «οι πελάτες» μας επιλέγουν το ουζερί των αστέγων γιατί εκτιμούν ότι αυτός ο χώρος και οι άνθρωποί του «είναι όλα τα λεφτά!».

Όλα τα παραπάνω, ελάχιστα σε σχέση με όσα θα μπορούσαν να ειπωθούν και να γραφούν καταγράφοντας την πορεία μας, την εμπειρία μας για το τι σημαίνει «δρόμος», περιθώριο, επανένταξη... η ικανοποίηση μας από την μερική ή συνολική επίτευξη των στόχων αντίστοιχης σε μέγεθος με την προσπάθεια που καταβάλλουμε και συνεχίζουμε καθημερινά, μας χαρίζει δικαιωματικά τη δυνατότητα να πιστεύ-

ουμε και να υποστηρίζουμε έμπρακτα ότι: η αντιμετώπιση του προβλήματος των αστέγων δεν είναι ουτοπία! Πρόκειται για μια συνειδητή επιλογή να στηρίξεις ανθρώπινα και επιστημονικά τους πλέον φτωχούς και κοινωνικά αποκλεισμένους, διαθέτοντας βαθιά γνώση και ικανότητα κατανόησης τού προβλήματος, με σεβασμό και ανοχή σε κάθε είδους διαφορετικότητα. Η αντιμετώπιση του προβλήματος των αστέγων, βεβαίως, δεν είναι θέμα φιλανθρωπίας αλλά θέμα υλοποίησης ενός οργανωμένου σχεδίου δράσης όπου να ξεκινάει από την πρόληψη και να φτάνει στην αποκατάσταση. Με τη συλλογική προσπάθεια και συνεργασία όλων των δυνάμεων και φορέων της κοινωνίας.*

Η ίδια η εμπειρία, όχι μόνο από τους αστέγους αλλά γενικότερα από τον κοινωνικό αποκλεισμό, μας δίνει επίσης τη δυνατότητα να γνωρίζουμε ότι η περιθωριοποίηση ατόμων και ομάδων οφείλεται στην αδυναμία του κοινωνικού συστήματος να τους εντάξει και όχι των ίδιων των αποκλεισμένων να ενταχθούν.

Εν κατακλείδι και προσωπικά, αν θα έπρεπε να εκφράσω σε δύο γραμμές το συναίσθημα από την εμπειρία συμμετοχής μου σε ό,τι αφορά τον κοινωνικό αποκλεισμό, θα συμφωνούσα απόλυτα με το πολύ ωραίο και πολύ σοφό που έχει πει ο Γκαμπριέλ Γκαρσία Μαρκές: «Στη ζωή μου έμαθα ότι ο άνθρωπος δικαιούται να κοιτά τον άλλον από ψηλά μόνο όταν πρέπει να τον βοηθήσει να σηκωθεί»

Τόσο απλά...

Άντα Αλαμάνου

* Η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, η πορεία για την επανένταξη είναι μια διαδικασία στην οποία η επίτευξη του στόχου εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εξέλιξη σε όλα τα επίπεδα (ατομικό, επαγγελματικό, κοινωνικό κ.λπ.) και των δύο πλευρών. Αυτών που παρέχουν υπηρεσίες αλλά και αυτών που επωφελοούνται. Όσο εμείς συλλογικά ως φορείς, ή ατομικά ως εθελοντές, ως επαγγελματίες, ή ως θεραπευτές εξελιχθούμε τόσο θα μπορέσουμε να εξελιχθούμε και εκείνους τους οποίους υποστηρίζουμε. Και κάτι ακόμα πιο σημαντικό... αν η σχέση μας με τους «επωφελομένους των υπηρεσιών» δεν είναι μια σχέση απελευθερωτική αλλά μια σχέση αέναης και αμφίδρομης εξάρτησης, ο στόχος της επανένταξης θα είναι πάντα μια ουτοπική προσπάθεια.

Κανείς δεν μένει εκτός

πρόγραμμα πρόληψης και παρέμβασης
για νέους σε κίνδυνο έλλειψης στέγης

Φορέας υλοποίησης

 Κλίμακα

Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου
& Κοινωνικού Κεφαλαίου
για την Αντιμετώπιση
του Κοινωνικού Αποκλεισμού

10520

γραμμή ενημέρωσης για την έλλειψη στέγης
ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ

Και στα τηλέφωνα:

2103417162, 2103417163,
2103454895, 2103454896

 **Γενική
Γραμματεία
Νέας Γενιάς**
www.neagenia.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Με την υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας
Νέας Γενιάς στο πλαίσιο του Προγράμματος
«ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΜΕΝΕΙ ΕΚΤΟΣ»

www.kadrat-press.ru

Κομμουνάλκα

Το κοινόχρηστο διαμέρισμα στην ΕΣΣΔ

Σε μια σειρά άρθρων για το ιστορικό φαινόμενο της κοινόχρηστης κατοικίας, όπου δηλαδή συγκατοικούν περισσότερες από μία οικογένειες, θα δούμε πως προέκυψε το φαινόμενο αυτό, πως διαμορφώθηκε η δυναμική της ζωής των, συνήθως, ετερόκλητων ατόμων που ζούσαν στον ίδιο χώρο, καθώς επίσης και γιατί κάποιοι το θυμούνται με νοσταλγία.

Ιστορική αναδρομή

Μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση, στη Σοβιετική Ένωση, για να αντιμετωπιστεί επειγόντως το πρόβλημα της έλλειψης στέγης, παρατηρήθηκε η ανοδική πορεία της χρήσης της κοινόχρηστης κατοικίας, φαινόμενο που κράτησε μέχρι πολύ αργότερα (άρχισε να μειώνεται σταδιακά από τη δεκαετία του 1960 και μετά). Ο Βρετανός πρωθυπουργός Winston Churchill είχε κάποτε περιγράψει τη Ρωσία ως «έναν γρίφο, τυλιγμένο μέσα σ' ένα μυστήριο, το οποίο βρίσκεται μέσα σ' ένα αίνιγμα». Οι Δυτικοί που επιθυμούν να κατανοήσουν τον εθνικό χαρακτήρα των Ρώσων θα μπορούσαν να

ξεκινήσουν από τη φιλοσοφία των σπιτιών τους. Για πολλά άτομα που μεγάλωσαν στη ΕΣΣΔ, το «σπίτι» ως εικόνα συνδέεται με τα περιορισμένα όρια ενός κοινόχρηστου διαμερίσματος, γνωστού ως «κομμουνάλκα», το οποίο κατοικείται από διαφορετικές οικογένειες, ζευγάρια ή άτομα. Ακόμη και σήμερα υπάρχουν κάποιοι Ρώσοι που αναπολούν νοσταλγικά την «κομμουνάλκα» της Σοβιετικής εποχής.

Στα πρώτα χρόνια μετά από την Οκτωβριανή Επανάσταση, τέθηκε σε εφαρμογή ένα ειδικό πρόγραμμα «συμπίεσης» [*υπλοτ-нение* (ουπλανένιε)]: οι άνθρωποι που δεν είχαν κανένα κατάλυμα και καμιά δυνατότητα στέγασης τοποθετήθηκαν για να κατοικήσουν στα διαμερίσματα και τα σπίτια εκείνων που είχαν περισσότερο χώρο (4, 5 ή 6 δωμάτια). Έτσι, μόνον ένα δωμάτιο έμενε στη διάθεση του παλαιού ιδιοκτήτη και της οικογένειάς του, ενώ το διαμέρισμα/κατοικία κηρυσσόταν κρατική περιουσία. Αυτή η κατάσταση οδήγησε σε έναν μεγάλο αριθμό κοινόχρηστων διαμερισμάτων [στα ρωσικά *κομμουνάλκα* (κομμουνάλκα) ή *κομμουνάλνια*

Μια προσωρινή λύση για τη στέγαση του πληθυσμού που, τελικά, διατηρήθηκε για δεκαετίες.

κβαρτιρα (κομμουνάλναγια κβαρτίρα)], όπου κατοικούσαν ταυτόχρονα αρκετές οικογένειες.

Τα κοινόχρηστα διαμερίσματα ήταν βέβαια μια προσπάθεια αντιμετώπισης του προβλήματος των αστέγων, αλλά παράλληλα ήταν και προϊόν ενός «νέου συλλογικού οράματος ζωής για το μέλλον». Δύο έως και επτά οικογένειες μοιραζόταν συνήθως ένα κοινόχρηστο διαμέρισμα. Κάθε οικογένεια είχε το δικό της δωμάτιο, το οποίο χρησιμοποιούσαν ως καθιστικό, τραπεζαρία και υπνοδωμάτιο. Το κωλ, ο διάδρομος, η κουζίνα, το λουτρό και το τηλέφωνο ήταν κοινόχρηστα και διαθέσιμα σε όλους τους ενοίκους. Η κομμουνάλκα ήταν η επικρατούσα μορφή στέγασης στη Σοβιετική Ένωση για γενιές και υπάρχει ακόμη και σήμερα στη Ρωσία, στις πιο «μοδατές» και σύγχρονες συνοικίες των μεγάλων πόλεων.

Ωστόσο, το πρόβλημα των ατόμων που δεν είχαν απολύτως κανένα μέσο στέγασης λύθηκε – σ' ένα μεγάλο βαθμό – αφού ο κάθε πολίτης θα μπορούσε να υποβάλει αίτηση για ένα δωμάτιο ή έστω μια θέση/κρεβάτι σε ένα δημόσιο υπνωτήριο. Από την άλλη πλευρά, το φαινόμενο του «κοινόχρηστου διαμερίσματος» έγινε σχεδόν μόνιμο, αφού ο αριθμός τους άρχισε να μειώνεται σταθερά μόνο από τη δεκαετία του 1960, όταν άρχισε να εφαρμόζεται ένα πρόγραμμα ευρείας κλίμακας κατασκευής συγκροτημάτων κατοικιών.

Το 1922, ως αποτέλεσμα μιας σχεδόν δεκαετούς καταστροφής και ερήμωσης που προκλήθηκε από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο (1914-1918) και τον Ρωσικό Εμφύλιο (1917-1922), ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και επτά εκατομμυρίων παιδιών, δεν είχαν στέγη. Για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα, δημιουργήθηκε ένας μεγάλος αριθμός ορφανοτροφείων και ξενώνων φιλοξενίας αστέγων. Τη δεκαετία του 1930, η Σοβιετική Ένωση δήλωσε ότι είχε «καταργήσει» τους αστέγους και ο κάθε πολίτης της χώρας έπρεπε να διαθέτει μια δηλωμένη διεύθυνση κατοικίας (ένα έγγραφο που ονομαζόταν «εγγραφή» / *προνισκα*). Κανένας δεν μπορούσε να μη διαθέτει αυτό το έγγραφο ή να αλλάξει διεύθυνση κατοικίας, χωρίς μια βεβαιωμένη άδεια. Εάν κάποιος επιθυμούσε να αλλάξει τόπο κατοικίας ή να επεκτείνει τον χώρο διαβίωσής του, έπρεπε να βρει ένα άλλο άτομο, πρόθυμο για αμοιβαία ανταλλαγή των διαμερισμάτων ή των δωματίων τους. Το δικαίωμα στη στέγη ήταν κατοχυρωμένο στο Σοβιετικό Σύνταγμα (αντίστοιχα, θεωρούνταν αδίκημα από νομική άποψη το να μη διαθέτει κάποιος μια μόνιμη διεύθυνση κατοικίας).

Ως εκ τούτου, δεν υπήρχαν ουσιαστικά καθόλου άδεια ή αχρησιμοποίητα διαμερίσματα στις πόλεις της Σοβιετικής Ένωσης, αφού οποιοδήποτε διαμέρισμα, όπου δεν είχε καταγραφεί ένοικος, εκμισθωνόταν αμέσως σε μια συμβολική τιμή σε άτομα που είχαν ανάγκη. Εάν κάποιος, με μόνιμη (δηλωμένη) διεύθυνση κατοικίας, δεν μπορούσε να πληρώσει για τη στέγασή του, κανείς δεν είχε το δικαίωμα να του κάνει έξωση, παρά μόνο να απαιτήσει το μίσθωμα μέσω δικαστηρίου.

(Μετάφραση: Νικόλαος Χασάπης)

Φρεγάτες και φθινοί εργάτες

Όλο αυτό που συμβαίνει με τις κατά τόπους επισκέψεις πρωθυπουργών πλασιέ, δείχνει με τον πιο σαφή τρόπο την κατάντια της πολιτικής στον καπιταλιστικό μας μεσαίωνα.

Η ΜΕΡΚΕΛ ΕΡΧΕΤΑΙ ΤΑΞΙΔΙ ΑΣΤΡΑΠΗ για να διεκδικήσει τους ΟΤΑ, την παραγωγή «πράσινης» ενέργειας και την διαχείριση των απορριμμάτων μας, ο Ολάντ για τα νερά μας και για να μας πουλήσει φρεγάτες, ο Σαμαράς πάει στο Κατάρ έχοντας όλη την Ελλάδα προς πώληση. Πρωθυπουργοί, καγκελάριοι, εμίρηδες και κακομοίρηδες γυρολόγοι από σπίτι σε σπίτι, συνοδεία των αφεντικών τους, μπας και εξασφαλίσουν μερδικό από το όποιο χρήμα κυκλοφορεί ή μπορεί να κυκλοφορήσει.

Η πολιτική ανέλαβε πλέον αποκάλυπτα τον ρόλο της πουτάνας που συνοδεύεται από τους νταβατζήδες της και ψάχνεται να ψωνιστεί. Αυτό είναι το εξελιγμένο ον, που λέγεται άνθρωπος και πολίτης τον 21ο αιώνα. Τέτοια πολιτική παράγει. Γι' αυτό έχουν όλα εκφυλιστεί. Γι' αυτό βλέπουμε να εκπορνεύονται όλα. Η Αριστερά (κυβερνώσα!), η χώρα, η συνειδησή μας. Γι' αυτό ζούμε σε μια χούντα, που που συλλαμβάνει και κατηγορεί πλέον ανοικτά ανθρώπους επειδή τόλμησαν να εκφράσουν άποψη αντίθετη με το ξεπούλημα της Ελλάδας.

Ο Σαμαράς το δήλωσε πως φτιάχνει το αναπτυξιακό σχέδιο της επόμενης δεκαετίας και δεν θα ανεχθεί μες στα πόδια του κανέναν από όσους δημιουργούν προβλήματα στις επενδύσεις. Όλους στα ξερονήσια θα μας στείλει, να σπάμε πέτρες για την νέα ανάπτυξη. Μα κι αυτοί που λόγω εξαθλίωσης θα παραμείνουν να τον ανέχονται για να βρουν μεροκάματο, πέτρες θα σπάνε κι αυτοί στα ανά την επικράτεια νταμάρια, με μισθό 250 ευρώ έκαστος. Κι η Ελλάδα απέραντο νταμάρι, χαβούζα ρύπων και καρκίνων, αποψιλωμένη από δάση, με ακτές γεμάτες τσιμέντα, με βουνά και κάμπους γεμάτα βιομηχανίες ενέργειας. Αυτό είναι το όραμα του κάθε αμόρφωτου απόφοιτου του Χάρβαρντ για αυτή την όμορφη γωνιά του πλανήτη, αυτό είναι και το όνειρο κάθε αποκτηνωμένου «επιχειρηματία», δυστυχώς αυτή είναι πια και η ελπίδα του κάθε κακομοίρη εξαθλιωμένου, που διακηρύσσει πως θα αρχίσει ο εμφύλιος αν του στερήσουν το μεροκάματο της πείνας στα έργα καταστροφής της πατρίδας των τέκνων του.

Μα ο εμφύλιος στην Ελλάδα δεν έχει λήξει ακόμα. Απλώς, ήταν επί μισόν αιώνα κουκουλωμένος και σιγόκαιγε από κάτω. Τώρα όμως, όπου να 'ναι θα δοθεί η τελική μάχη. Οι αντιστασιακοί με την ψυχή τους για να σώσουν τον τόπο και οι πολιτικοί προδότες με φρεγάτες τους φθινούς εργάτες για να αποτελειώσουν τη βρομοδουλειά και τη χώρα. Οι αντιστασιακοί με τον λόγο τους και τα κορμιά τους και οι αναπτυξιολάγνοι με τα όπλα, με τους νόμους τους και με τα χημικά τους. Έτσι κι αλλιώς όλοι μαζί χαμένοι από χέρι είμαστε. Μόνος κερδισμένος όποιος πεθαίνει αξιοπρεπώς.

Γιάννης Μακριδάκης

(Posted on February 19, 2013)

yiannismakridakis.gr

Ο Γιάννης Μακριδάκης γεννήθηκε το 1971 στη Χίο. Είναι ιδρυτής του Κέντρου Χιακών Μελετών με σκοπό την έρευνα, αρχειοθέτηση, μελέτη και διάδοση των τεκμηρίων της Χίου. Ανάμεσα στα βιβλία που έχει γράψει είναι «Η άλωση της Κωνσταντίας», μυθιστόρημα (Εστία 2011) και «Το ζουμί του πετεινού», νουβέλα (Εστία 2012).

 Ο Παύλος, ένας 52χρονος άνδρας, εγκαταλείπει την **1η Μαρτίου του 2012** το σπίτι του στην Ανατολική Αττική, επειδή δεν έχει πλέον τα απαιτούμενα χρήματα για το ενοίκιο και τον λογαριασμό της ΔΕΗ. Εκείνη τη στιγμή, ξεκινά μια Οδύσσεια ενός έτους που θα τον οδηγήσει σε πολλές πόρτες κατά την αναζήτηση τροφής και στέγης, μιας καλύτερης ζωής.

● Η πρώτη δυσκολία που αντιμετωπίζει είναι πως να αφήσει πίσω, στο σπίτι που είχε μισθώσει, όλα τα πράγματα, τα οποία έχουν μεγάλη συναισθηματική αξία γι' αυτόν. Μετά από μια ημέρα περιπλάνησης στην Αθήνα, ο Παύλος βρίσκει καταφύγιο **τις πρώτες πέντε ημέρες του στο δρόμο** στη Τεχνόπολη, στο Γκάζι, όπου μια αίθουσα διατέθηκε προσωρινά από το Δήμο Αθηναίων για την προστασία των αστέγων από το κρύο.

● Έχοντας μια παλιότερη γνωριμία με μια οικογένεια που διατηρούσε ταβέρνα στη Δυτική Αττική, ο Παύλος αναζητά στέγη και τροφή εκεί, προσφέροντας εθελοντική εργασία. Αρχικά αισθάνεται ότι όλα πάνε καλά και η ζωή αποκτά καινούργιο νόημα. Η καθημερινότητα κυλάει με τις δυσκολίες της, αλλά κάθε μέρα είναι διαφορετική και προσφέρει κάτι καινούργιο, έτσι ώστε να ξεπεραστούν τελικά οι δυσκολίες που εμφανίζονται. Ο Παύλος βρίσκει αρχικά καταφύγιο στην αυλή της ταβέρνας, αντέχοντας το κρύο και τις κακουχίες, ενώ ένα μήνα αργότερα, η οικογένεια του προσφέρει ένα ασφαλέστερο κατάλυμα. Η κατάσταση αυτή συνεχίζεται **μέχρι τις αρχές Ιουνίου**.

● Μετά από μια ψυχιατρική εξέταση στο Αιγινήτειο, όπου παραπέμφθηκε από κοινωνική λειτουργό του Δήμου, η οποία συνέστησε τη δήλωση αυτοκτονικού ιδεασμού, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί τροφή και στέγη, ο Παύλος μεταφέρεται στο Δρομοκαϊτείο, απ' όπου παίρνει εξιτήριο μετά από **πέντε ημέρες**.

● Τότε επέρχεται μια ρήξη και ο Παύλος αναγκάζεται να εγκαταλείψει την ταβέρνα και πηγαίνει σ' ένα υπό κατασκευή τούνελ, όπου οι συνθήκες καθίστανται από σκληρές έως απάνθρωπες, μη έχοντας πρόσβαση σε νερό. Έχοντας ανάγκη φαρμάκων, καταλήγει σ' ένα φαρμακείο, όπου – πέρα από τα φάρμακα – η φαρμακοποιός του συστήνει να απευθυνθεί σ' ένα γνωστό της ιερέα.

Στους «Μοντέρνους καιρούς», ο Τσάπλιν επιχειρήσει να καταδείξει τα κοινωνικά προβλήματα των Η.Π.Α. μέσα από μια κωμική σκοπιά. Από την μια καταδεικνύει την αφοσίωση των βιομήχανων στο κέρδος αδιαφορώντας πλήρως για τους εργατές, από την άλλη καταδεικνύει τα συνδικάτα για την ευδαιμονία που τους προσφέρει η απεργία ενώ, εντελώς μωπικά, δεν αφήνουν τις εταιρίες να ορθοποδήσουν για να μπορέσει να βγει η χώρα από την οικονομική κρίση.

Ο Τσαρλς Σπένσερ Τσάπλιν γεννήθηκε στο Λονδίνο στις 16 Απριλίου 1889 από τους Τσαρλς Τσάπλιν και Χάνα Χάριετ Πέντλιγκχαμ καλλιτέχνες του μουσικού θεάτρου και της οπερέτας. Ο αλκοολισμός του πατέρα του και τα σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας της μητέρας του οδήγησε στην διάλυση της οικογένειας όταν ο Τσάρλι ήταν ενός έτους. Λίγο αργότερα η Χάνα εμφάνισε προβλήματα υγείας, εγκατέλειψε την καριέρα της και άρχισε να δουλεύει ως ράφτρα. Στην συνέχεια, ο θάνατος του πατέρα του και ο εγκλεισμός της μητέρας του σε ψυχιατρείο, ανάγκασαν τον

Τσαρλς και τον δύο χρόνια μεγαλύτερο αδερφό του, Σύντνευ, να μείνει άστεγος σε ηλικία κάτω των δέκα ετών.

Σε λίγες αλλά εφιαλτικές περιπτώσεις ο Τσάπλιν υποχρεώθηκε να κοιμάται στους δρόμους του Λονδίνου και να αναζητά το επόμενο γεύμα του στους κάδους απορριμμάτων της πόλης. Γνώρισε επίσης τον ψυχικό πόνο που χαρακτήριζε την ζωή στα ορφανοτροφεία και τα άσυλα του εδουαρδιανού Λονδίνου. Όπως καταδεικνύεται από την ζωή του και την καλλιτεχνική του πορεία, οι επιπτώσεις της αστεγίας στην παιδική του ηλικία ήταν τόσο έντονες ώστε έγιναν τα εμμονικά επαναλαμβανόμενα μοτίβα των πρώων που ενσάρκωσε. Ταυτόχρονα, τον κινητοποίησαν σε μια αέναη προσπάθεια αλλαγής των συστημάτων στα οποία έζησε με την αντίθεση και την κριτική που άσκησε μέσω του κινηματογράφου, της συγγραφής σεναρίων και βιβλίων αλλά και των πολιτικών του θέσεων, που τον οδήγησαν ακόμα και στο να του αφαιρεθεί το αμερικανικό διαβατήριο και να μην μπορεί να επιστρέψει στις Η.Π.Α..

Στην πρώτη του ταινία μεγάλου μήκους, «Το παιδί» (1921), παρουσιάζεται ως ένας νεαρός άστεγος που βρίσκει, υιοθετεί και ανατρέφει ένα χαμένο παιδί. Εμπνεύσθηκε την ταινία τόσο από το ότι ο πρωτότοκος γιός του είχε πεθάνει δύομιση εβδομάδες πριν αρχίσει να γυρίζεται, αλλά και από το την αστεγία που είχε βιώσει. Ο συμβολισμός της ταινίας για την κοινωνία ήταν επίσης διπλός. Αναφερόταν στα παιδιά μετανάστες που είχαν μεταφερθεί στην Αμερική από άλλες χώρες, ως θύματα πολέμου, και στο πένθος που βίωναν όσοι είχαν χάσει κάποιον δικό τους στον πόλεμο. Ανάμεσα στους κύκλους των διανοούμενων της εποχής το χαμένο παιδί της ταινίας συμβόλιζε μια ολόκληρη γενιά που είχε χαθεί. Η συγκεκρι-

«Ποτέ μην απελπίζεσαι,

Αυτά είναι τα λόγια του Τσάρλι Τσάπλιν στην τελευταία σκηνή της ταινίας «Μοντέρνοι καιροί» προς τη σύντροφό του (αλλά και στους θεατές-θύματα του οικονομικού κραχ) ενώ, την αυγή μιας νέας ημέρας, βαδίζει με τον πασίγνωστο βηματισμό του στη λεωφόρο της ζωής, έχοντάς την στο δεξί του μπράτσο.

μένη ταινία θεωρήθηκε ότι προσέφερε όσα καμία άλλη στην αναγνώριση του κινηματογράφου ως αποδεκτή μορφή τέχνης.

Ο Τσάπλιν ασχολήθηκε έντονα, σε όλη την διάρκεια της ζωής του, με τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα της εποχής του. Το 1931-1932 εγκατέλειψε το Χόλυγουντ για να κάνει μία παγκόσμια περιοδεία για δεκαοκτώ μήνες. Στην Ευρώπη ενochλήθηκε έντονα με την άνοδο του εθνικισμού και τις κοινωνικές επιπτώσεις της οικονομικής ύφεσης, της ανεργίας και του αυτοματισμού της παραγωγής που οδηγούσε σε απώλειες των θέσεων εργασίας.

Διάβασε πολύ οικονομική θεωρία και δημιούργησε την δική του Οικονομική Λύση (Economic Solution) που χαρακτηρίστηκε ως μία πνευματώδης άσκηση του ουτοπικού ιδεαλισμού, βασισμένη σε μια πιο ισότιμη κατανομή τόσο του πλούτου όσο και της εργασίας. Το 1931 σε μια συνέντευξη δήλωσε: «Η ανεργία είναι το ζωτικό ερώτημα [...] Τα μηχανήματα θα έπρεπε να διευκολύνουν το ανθρώπινο γένος. Δεν θα έπρεπε να προμηνύουν τραγωδία και να οδηγούν τους πολίτες εκτός εργασίας».

Η ταινία σταθμός, «Ο Μεγάλος Δικτάτορας» (1940), αναφέρεται στον Χίτλερ και τον Μουσολίνι και αποτελεί το όχημα μέσω του οποίου προτρέπει τις Η.Π.Α. να συμμετέχουν στον 2ο παγκόσμιο πόλεμο. Λόγω των μηνυμάτων που θέλει να περάσει, εγκαταλείπει την τεχνική της παντομίμας και την περσόνα του αλπατάκου παίζοντας δύο ρόλους, του Χίτλερ και ενός μικρού εβραίου κουρέα, ενώ για πρώτη φορά μιλάει σε ται-

νία. Η ταινία αυτή αποτέλεσε την βάση πάνω στην οποία αναπτύχθηκαν οι κατηγορίες που τελικά τον οδήγησαν στην αφαίρεση των δικαιωμάτων του Αμερικανού πολίτη το 1952, ενώ ήταν στην Ευρώπη, με τις κατηγορίες «συμπάθεια προς τον κομμουνισμό» και «ανήθικος χαρακτήρας». Τα τελευταία λόγια που λέει στην ταινία τον οδηγούν μπροστά στην Αντιπολεμική Υποεπιτροπή της Αμερικανικής Γερουσίας με την κατηγορία της πολεμικής προπαγάνδας.

Σήμερα, οι ζωές ανθρώπων σαν τον Τσάρλι Τσάπλιν μελετούνται συστηματικά από τους κοινωνικούς επιστήμονες. Τα ευρήματα είναι ότι κάθε άνθρωπος αντιδρά αλλιώς στην αστεγία και στο έντονο άγχος. Ενώ πολλά παιδιά εξελίσσονται σε έντονα διαταραγμένους ενήλικες, άλλα, όπως ο Τσάπλιν, γίνονται ακόμα πιο έξυπνα, ικανά, αναπτύσσουν ικανότητες να διαχειρίζονται δύσκολες καταστάσεις και μετατρέπονται σε σούπερ-παιδιά. Ο ψυχολογικός όρος που τα περιγράφει είναι «άτρωτα». Ως ενήλικοι ενδέχεται να ζήσουν ιδιαίτερα δημιουργικές και αξιόλογες ζωές φτάνοντας στο να γίνουν σημαντικά μέλη της κοινωνίας. Ο Τσάπλιν ήταν ένα τέτοιο άτομο και φυσικά τέτοιο άτομο ήταν και ο χαρακτήρας alter-ego που ενσάρκωνε στις ταινίες του.

Ευνόητο είναι ότι δεν μπορεί κάθε παιδί που έχει βιώσει την αστεγία να γίνει Τσάρλι Τσάπλιν όμως, είναι άλλο τόσο ευνόητο ότι η κοινωνία δεν μπορεί να καταδικάζει, μέσω της προκατάληψης και του στιγματισμού αυτά τα παιδιά, δίνοντας τους το μήνυμα ότι: «έτσι όπως ήρθαν τα πράγματα στην ζωή σας δεν μπορείτε να περιμένετε και πολλά...»!

Άρης Βιόλαιζης

θα τα καταφέρουμε!»

Άσχετα με όσα μπορεί κάποιος να δει στις κινηματογραφικές ταινίες για την Αρχαιολογία, αυτή η επιστήμη δεν ασχολείται αποκλειστικά με την αποκάλυψη αρχαίων ναών και άλλων μνημείων ή χρυσών αγαλματιδίων και πολύτιμων ειδωλίων ή άλλων κτερισμάτων. Η επιστημονική έρευνα, λοιπόν, ασχολείται πολύ περισσότερο με τα καθημερινά πράγματα, τον υλικό πολιτισμό της ζωής των ανθρώπων.

Μελετώντας την αρχαιολογία των αστέγων

Όταν μιλάμε ή γράφουμε για την Αρχαιολογία, δεν προϋποθέτει ότι αναφερόμαστε αναγκαστικά στους αρχαίους χρόνους. Αυτό άλλωστε διαφαίνεται από μια μελέτη αντικειμένων που χρησιμοποιούσαν οι άστεγοι, πριν από λίγα χρόνια, στην Ιντιανάπολις των ΗΠΑ. Δεν πρόκειται λοιπόν για έναν «εξωτικό» κλάδο, ελάχιστα σχετικό με την καθημερινή ζωή. Η Αρχαιολογία μπορεί να δώσει στοιχεία τέτοια, τα οποία με την κατάλληλη προσαρμογή να συντελέσουν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των αστέγων.

Ο Λάρρυ Ζίμμερμαν, ένας καθηγητής Αρχαιολογίας και Μουσειακών Σπουδών στη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Ιντιάνια – Πανεπιστήμιο Πέρντιου στην Ιντιανάπολις (I.U.P.U.I.) και η Τζέσικα Γουέλτς, φοιτήτρια του I.U.P.U.I. και πρώην άστεγη, έχουν ολοκληρώσει τη συγγραφή μιας μοναδικής μελέτης για τα υλικά πολιτιστικά στοιχεία των αστέγων. Οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι το πρόβλημα των αστέγων είναι ευρύτερο και πολύ πιο περίπλοκο.

Το καλοκαίρι του 2012 παρουσίασαν τα ευρήματα και τις διαπιστώσεις της μελέτης τους στο Παγκόσμιο Αρχαιολογικό Συνέδριο στο Δουβλίνο της Ιρλανδίας. Τα αποτελέσματα της εν λόγω μελέτης θα δημοσιευθούν, μέσα στους επόμενους μήνες, στο επιστημονικό περιοδικό «Historical Archaeology» (Ιστορική Αρχαιολογία).

Η αρχαιολογική άποψη για την παραγωγή, τη χρήση και τη διάθεση των αντικειμένων του υλικού πολιτισμού – τα ρούχα, τα οικιακά σκεύη και άλλα αντικείμενα που βοηθούν τους ανθρώπους να επιβιώσουν – μπορεί να δώσει μια εικόνα για τις ζωές των ανθρώπων. Οι άστεγοι, παρότι αόρατοι από τα άτομα τα οποία βρίσκονται γύρω τους, χρησιμοποιούν αλλά και διαθέτουν αντικείμενα του υλικού πολιτισμού, καθώς κινούνται μέσα στον γεωγραφικό χώρο.

Όπως υποστηρίζει ο καθηγητής Ζίμμερμαν, «η Αρχαιολογία μπορεί να βοηθήσει στον τρόπο αφήγησης μιας ιστορίας, μπορεί να εγείρει ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης, καθώς επίσης και να ενημερώσει την κοινή γνώμη και τους φορείς χάραξης πολιτικής. Αυτή η μελέτη του υλικού πολιτισμού των αστέγων είναι

προκαταρκτική από κάθε άποψη, αλλά – παρά ταύτα – πιστεύουμε ότι αυτή καταδεικνύει τη χρησιμότητα της εφαρμογής των αρχαιολογικών μεθόδων, έτσι ώστε να μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε ένα σύγχρονο κοινωνικό πρόβλημα. Η Αρχαιολογία μπορεί να είναι ένα εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων, όχι απλά για την κατανόηση του παρελθόντος».

Οι ανθρωπολογικές μελέτες του παρελθόντος είχαν – κατά κύριο λόγο – εθνογραφικό χαρακτήρα, εστιάζοντας την προσοχή τους σε ποικίλα θέματα, όπως το AIDS (HIV), η χρήση ναρκωτικών ή η επαγγελματική εκπαίδευση και πραγματοποιήθηκαν πρωτίστως στο ελεγχόμενο περιβάλλον των ξενώνων φιλοξενίας αστέγων. Ωστόσο, σύμφωνα με τον Ζίμμερμαν, η πλειονότητα των αστέγων, και ιδιαίτερα οι άντρες, ζουν το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους εκτός των ξενώνων φιλοξενίας και γνωρίζουμε ελάχιστα για τον τρόπο που ζουν.

Είναι η πρώτη μελέτη που χρησιμοποιεί «εργαλεία» και τεχνικές της Αρχαιολογίας, με σκοπό την κατανόηση του ευρύτερου περιβάλλοντος και των δραστηριοτήτων των αστέγων. Όπως υποστηρίζει ο Ζίμμερμαν, «έχουμε την τάση να βλέπουμε τους αστέγους ως μια μικρή προέκταση της ζωής μας, αλλά αυτό δεν ισχύει. Έχουν σχεδόν μια διαφορετική κουλτούρα».

«Οι άστεγοι είναι διαφορετικοί. Οι προτεραιότητές τους αλλάζουν, όταν η εξεύρεση τροφής και ενός μέρους για ύπνο καθίστανται το κορυφαίο θέμα που απασχολεί τον άστεγο. Πολλοί άνθρωποι που ζουν μια κανονική ζωή βρίσκονται πολύ πιο κοντά στο να διολισθηθούν στην κατάσταση του «αστέγου» απ' όση υποπτεύονται», τονίζει η Τζέσικα Γουέλτς, η οποία έχει ζήσει ως άστεγη κάτω από δέντρα ή σε εγκαταλελειμμένα σπίτια, στο Λόνγκ Μπίτς της Καλιφόρνια, στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Η Γουέλτς πρόσφατα πήρε το βασικό πανεπιστημιακό της δίπλωμα στις σπουδές Ψυχολογίας και Ανθρωπολογίας και σκοπεύει να εργαστεί σε μια δημόσια υπηρεσία που ασχολείται με τους αστέγους.

«Όταν κάποιος βρίσκεται στην κατάσταση του αστέγου αναπτύσσει σταδιακά μηχανισμούς αντιμετώπισης – μια αντίδραση

«μάχης ή φυγής» (fight or flight response) – η οποία δεν είναι ενδεδειγμένη για την επικρατούσα κουλτούρα. Ο άστεγος γίνεται αμυντικός και απελπισμένος. Αυτή η αντίδραση είναι απλά ένας από τους πολλούς παράγοντες, οι οποίοι καθιστούν δύσκολη την επανένταξη των αστέγων στην «κανονική κοινωνία», υποστηρίζει η Γουέλτς και προσθέτει: «Πρέπει να κατανοήσουμε ότι δεν αρκεί απλώς ο στόχος να δημιουργηθούν περισσότερα και οικονομικά πιο προσιτά οικιστικά συγκροτήματα. Χρειαζόμαστε ένα πλήρες δίκτυο κοινωνικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης και της προσφοράς καλύτερων εναλλακτικών λύσεων για τη θεραπεία και τη συμβουλευτική, παράλληλα με ένα κλίμα συμπόνιας και κατανόησης από την πλευρά της κοινότητας».

Ο Ζίμμερμαν και η Γουέλτς εστίασαν την προσοχή τους σε περιοχές κοντά στο κέντρο της Ιντιανάπολις, όπου οι άστεγοι αναζητούν καταφύγιο. Απέφυγαν τον άμεσο συσχετισμό μαζί τους, έτσι ώστε να μην παρέμβουν στις ζωές αυτής της ευπαθούς πληθυσμιακής ομάδας. Δεν άνοιξαν τους «κρυψώνες» φύλαξης των αντικειμένων των αστέγων που συχνά ήταν κλειστές μαύρες σακούλες σκουπιδιών, τις οποίες μερικές φορές είχαν κρύψει σε δυσπρόσιτα και απόμακρα μέρη. Οι άστεγοι συνήθως αποθήκευαν εκεί αντικείμενα, τα οποία ήθελαν να φυλάξουν ή στα οποία ήθελαν να έχουν πρόσβαση στο μέλλον.

Οι ερευνητές εντόπισαν χώρους εγκατάστασης – πολλοί εκ των οποίων βρισκόταν σε χρήση για μακροχρόνιες περιόδους – όπου οι άστεγοι έβρισκαν καταφύγιο ή δημιουργούσαν έναν χώρο διαβίωσης. Φωτογράφησαν αυτούς τους τόπους και κατέγραψαν τι πετούσαν ή τι άφηναν πίσω τους οι άστεγοι, όταν εγκατέλειπαν τον τόπο εγκατάστασης, ενώ επίσης αναζητήσαν τύπους ή ομάδες συγκεκριμένων αντικειμένων, όπως είδη ρουχισμού, υποδήματα, είδη διατροφής, χαρτοκιβώτια διαμορφωμένα ως έπιπλα ή μουσαμάδες που πρόσφεραν προστασία από τις καιρικές συνθήκες.

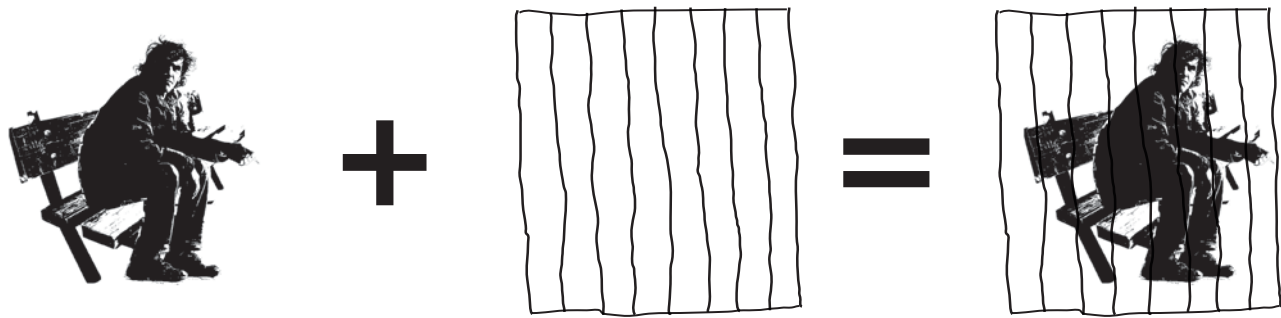
Η Γουέλτς διευκρινίζει σχετικά ότι «πάντοτε είχαμε στο μυαλό μας ότι αυτοί οι χώροι ήταν τα σπίτια αυτών των ανθρώπων και σεβαστήκαμε αυτό το γεγονός. Οι άστεγοι πάντα έχουν

μια δύσκολη ζωή και εμείς δεν επιθυμούσαμε να την καταστήσουμε ακόμη δυσκολότερη».

Μερικά από τα ευρήματα της έρευνας, ακόμη και αυτά που δεν βρήκαν, τους εξέπληξαν. Όπως διευκρινίζει ο Ζίμμερμαν: «Ανακαλύψαμε έναν μεγάλο αριθμό από κονσέρβες. Οι περισσότερες είχαν ήδη ανοιχτεί, συχνά χωρίς ιδιαίτερη επιτυχία, με μαχαίρια ή με χτυπήματα πάνω σ' ένα βράχο ή με θέρμανσή τους σε σημείο έκρηξης του περιεχομένου. Σπάνια εντοπίσαμε κονσέρβες που είχαν ανοιχτεί με το ανοιχτήρι. Αυτό το γεγονός μας έκανε να αντιληφθούμε ότι δεν είχαν ανοιχτήρια για κονσέρβες, πράγμα που ήταν αρκετά κουραστικό γι' αυτούς. Βρήκαμε επίσης ένα μεγάλο αριθμό συσκευασιών μικρού μεγέθους από σαμπουάν και κοντίσιονερ, αποσμηπτικό και οδοντόπαστα, σαν αυτά που υπάρχουν στα ξενοδοχεία. Μόνο οι οδοντόπαστες είχαν χρησιμοποιηθεί. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχει νόημα να προσφέρει κάποιος πράγματα όπως σαμπουάν και κοντίσιονερ σε άτομα χωρίς πρόσβαση σε νερό. Θα ήταν καλύτερο να αποσταλούν αυτά τα είδη σε ξενώνες φιλοξενίας αστέγων, παρά να διανέμονται σε άτομα που ζουν στους δρόμους. Όταν προσπαθούμε να δώσουμε είδη για να βοηθήσουμε τους αστέγους, έχουμε την τάση να τους δίνουμε τα είδη, τα οποία εμείς νομίζουμε ότι αυτοί χρειάζονται. Ένας πολύ καλύτερος τρόπος για την παροχή βοήθειας είναι να εστιάσουμε σ' αυτά που πραγματικά χρειάζονται οι άστεγοι και η εργασία μας πάνω στο θέμα του υλικού πολιτισμού των αστέγων θα μπορούσε να μας βοηθήσει να ανακαλύψουμε ποια είναι αυτά τα πράγματα».

Ο Ζίμμερμαν και η Γουέλτς αναφέρουν επίσης ότι η μελέτη τους καταδεικνύει ότι μερικοί άστεγοι επιβιώνουν καλά, ζώντας περιστασιακά σε οργανωμένους καταυλισμούς. Όπως χαρακτηριστικά τονίζει ο Ζίμμερμαν, «η εργασία μας αποτελεί μια παράδοξη επιβεβαίωση για το πόσο προσαρμόσιμο είναι το είδος μας. Ως ανθρωπολόγος το γνωρίζω αυτό, αλλά είναι καλό να μπορούμε να το επιβεβαιώσουμε».

(Μετάφραση: Νικόλαος Χασιάπης)

Από τον δρόμο στη φυλακή και αντιστρόφως

Ξεκινώντας να προσεγγίζουμε τον εγκλεισμό σε σωφρονιστικό κατάστημα και την εκτός στέγης διαβίωση ερχόμαστε αντιμέτωποι με μια αμφίδρομη σχέση. Αφενός η φυλάκιση ενός ατόμου μπορεί να αποτελέσει επιβαρυντικό παράγοντα για αστεγία και αφετέρου η ίδια η αστεγία μπορεί να αποτελέσει επιβαρυντικό παράγοντα για παραβατικές συμπεριφορές. Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφέρουμε και το εξής λυπηρό παράδοξο: πολλές φορές και ιδιαίτερα κατά τη χειμερινή περίοδο οι άστεγοι ΘΕΛΟΥΝ να συλληφθούν. Στο κρατητήριο και στη φυλακή εξασφαλίζουν μια υποτυπώδη κάλυψη των βασικών αναγκών τους δηλαδή νερό, φαγητό και ίσως και κάποιο στρώμα – για θέρμανση ούτε λόγος.

Μέσω της διαρκούς επικοινωνίας με κρατούμενους φυλακών καθώς και με αστέγους στο Κέντρο Ημέρας Αστέγων, στον Ξενώνα Αστέγων και στο street working έχουμε διαπιστώσει την πολυπαραγοντικότητα της αμφίδρομης σχέσης που περιγράφουμε παραπάνω. Για να βρεθεί κάποιος από το σπίτι στον δρόμο κι από εκεί στη φυλακή συντελεί πλήθος παραμέτρων από τις οποίες ενδεικτικά αναφέρουμε την ψυχική διαταραχή, τη χρήση ουσιών, την έλλειψη υποστηρικτικού περιβάλλοντος, την έλλειψη δομών και πολιτικών πρόληψης, την αποδυνάμωση του κοινωνικού ιστού κ.ο.κ.

Αν επιχειρήσουμε μια αντίστροφη προσέγγιση του ζητήματος δηλαδή την πορεία που ακολουθεί κάποιος από τη φυλακή στην αστεγία θα πρέπει να στρέψουμε την προσοχή μας στον ρόλο και στις ευθύνες που φέρει το σωφρονιστικό σύστημα. Σε παλαιότερη έρευνα που πραγματοποίησε η Κλίμακα σε δείγμα 250 αστέγων βρέθηκε ότι το 25% ήταν στην φυλακή πριν βρεθεί στον δρόμο ενώ το 12% των αστέγων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο ήταν διαγνωσμένοι ψυχικά πάσχοντες και αποφυλακισμένοι. Τι συμβαίνει λοιπόν όταν κάποιος εκδηλώσει παραβατική συμπεριφορά και κρατείται προς σωφρονισμό; Τι έχει και τι μπορεί να του προσφέρει το σύστημα ώστε να επιστρέψει στην ελεύθερη κοινωνία σαν ένα υγιές και παραγωγικό μέλος;

Εκτός από τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, τα οποία αφορούν την ισότητα στη μεταχείριση, την πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, την πρόσβαση στην εκπαίδευση,

αγαθά που οι περισσότεροι των κρατούμενων δεν απολαμβάνουν ούτε όταν διαβιούν σε καθεστώς ελευθερίας, πώς αντιμετωπίζονται οι παράγοντες που οδήγησαν το άτομο στη φυλακή; Αν δεν είμαστε σε θέση να απαντήσουμε αξιοπρεπώς στα παραπάνω ερωτήματα φαντάζει αστείο να προχωρήσουμε στην έννοια της μετασωφρονιστικής μέριμνας. Ο νέος Σωφρονιστικός Κώδικας καλώς περιλαμβάνει ένα ολόκληρο άρθρο για ζητήματα που αφορούν τη μέριμνα της Πολιτείας πριν και μετά την απόλυση.

Ωστόσο, η πραγματικότητα πάντα είναι πιο σκληρή κι αυτό μας το αποδεικνύει ένα πολύ απλό παράδειγμα. Την ημέρα που κάποιος αποφυλακίζεται ακόμα κι αν η φυλακή βρίσκεται απομονωμένη και χιλιόμετρα μακριά από κατοικημένη περιοχή είναι ζήτημα του μόλις (και πιθανότατα απένταρου) αποφυλακισμένου το πώς θα φτάσει σε αυτή. Αυτό το πολύ απλό παράδειγμα συμπυκνώνει ολόκληρη τη φιλοσοφία του συστήματος και των ατόμων που το υπηρετούν, μια φιλοσοφία που χαρακτηρίζεται από την έλλειψη ολιστικής και μακροπρόθεσμης οπτικής. Τον άστεγο που ξεφορτωνόμαστε όταν μπει στη φυλακή ή τον κρατούμενο που ξεφορτωνόμαστε κατά την αποφυλάκιση ανοίγοντας του απλά την πύλη, με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο σύντομα θα τους βρούμε μπροστά μας για άλλη μια φορά.

Ντόροθυ Γαρώνη

Καλει δοσκό πιο

Τα εν οίκω εν δήμω

Πάντοτε μου άρεσε η φράση «Τα εν οίκω Μη εν δήμω», νεοελληνιστί «Τα ενδοοικογενειακά μην τα κοινολογείς». Η εποχή μας όμως και η αδηφάγος φιλοσοφία η οποία την διέπει με κάνει να αναρωτιέμαι, ομολογώ όλο και πιο συχνά, για το πόσο μακριά μπορεί να έχει φτάσει μια ολόκληρη κοινωνία από την ίδια της την φυσική λειτουργία και υπόσταση. Η αισχύνη έχει ανάγκη ένα υποκείμενο. Ένα πλήρες, αποπολιτικοποιημένο υποκείμενο. Αυτό το υποκείμενο στις μέρες μας είναι ο ιδιώτης. Η λέξη ιδιώτης όμως, ως μην ξεχνάμε ότι σε πολλές γλώσσες παγκοσμίως σημαίνει ο πλίθιος. Ηλίθιος τώρα, είναι ο άνθρωπος ο οποίος δεν αρμόζει σε μια συγκεκριμένη συνθήκη ή περίσταση.

Είναι άγριος βιασμός για το κάθε άτομο να αποτελεί καθημερινά κομμάτι της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Μιας κοινωνίας η οποία εν τέλει δεν γνωρίζει ποιο είναι το πρόβλημα της, πολύ απλά επειδή δεν δύναται. Έχει παρακωρήσει μια παρωχημένη εξουσία στην έννοια της δημοσιογραφίας, η οποία με τη σειρά της και όντας οργανωμένη μέσα στο συγκεκριμένο πάσχον κοινωνικό μοντέλο, έχει αναλάβει τον ρόλο του μεγάλου κριτή και όλα αντικατοπτρίζονται στην κοινωνία μέσα από το δικό της πρίσμα. Όπως είπε όμως ο Γάλλος δημοσιογράφος και συγγραφέας Henri Bégaud, «Η δημοσιογραφία είναι ένα επάγγελμα στο οποίο περνάει κανείς τη μισή του ζωή μιλώντας για πράγματα που δεν ξέρει και την άλλη μισή σωπαίνοντας γι' αυτά που ξέρει.»

Διάβασα πρόσφατα σε μια ανάρτηση στο διαδίκτυο για την έλλειψη κοινωνικής εξωστρέφειας και προβληματιστικά. Είναι άραγε η εξωστρέφεια αυτό που λείπει από την κοινωνία μας; Η μήπως το κομμάτι το οποίο απουσιάζει είναι το ακριβώς αντίθετο; Βαλλόμαστε σε καθημερινή βάση, ως προσωπικότητες, από φληναφήματα και κυδαίες μωρολογίες (αν δύναται να υπάρξει ένας τέτοιος συνδυασμός λέξεων) παντός περιεχομένου. Βιώνουμε μια καθημερινότητα μέσα στην οποία το κάθε άτομο καλείται να εκθέτει συνεχώς την προσωπική του λειτουργία προκειμένου να αποδείξει στο αδηφάγο κοινό του, το οποίο τον παρακολουθεί μέσα από το προαναφερθέν πρίσμα, πως πολύ απλά δεν είναι ελέφαντας. Με λίγα λόγια, τα εν οίκω εν δήμω. Λείπει όμως αυτή η λέξη που δίνει ουσία στην παραπάνω φράση.

Αντώνης Μπαλλής

Όσκαρ Πιστόριους

Ή μάλλον Όσκαρ Πιστόλιους όπως κυκλοφόρησε πετυχημένα στο διαδίκτυο. Ο άνθρωπος είχε όπλο στο παράθυρο και στον παραμικρό θόρυβο καταλαβαίνουμε πως το έπαιρνε και άρχιζε να χτενίζει το σπίτι του ψάχνοντας για διαρρήκτη. Και πες ότι όντως κάποιος έχει μπει, ρε Όσκαρ. Και πες ότι υπάρχει περίπτωση να είναι ο χειρότερος εγκληματίας του κόσμου. Πυροβολείς χωρίς να πεις ένα «Don't move!», ένα γαμημένο «Freeze!»; Χωρίς να δεις αν είναι ένα καριόλης εγκληματίας με χατζάρα ή μία ξανθιά αιθέρια ύπαρξη με κόκκινα εσώρουχα και σοκολατάκια Lacta ανά χείρας που σου κάνει έκπληξη; Δεν μας τα λες καλά, Όσκαρ. Το ότι είσαι διάσημος και ιδιαίτερα συμπαθής λόγω του μοναδικού τρόπου που χειρίστηκες την αναπηρία σου, δεν σου δίνει άλλοθι να κοροϊδεύεις τον κόσμο και να καταχράσαι την αγάπη του. Πυροβόλησες τέσσερις φορές ενώ προηγουμένως καβγάδιζες με την δικιά σου σε σημείο οι γείτονες να καλέσουν αστυνομία. Χμμ... Προφανώς και θα επικρατούσε η αλήθεια, Όσκαρ. Μισώ τους ανθρώπους που λύνουν τις διαφορές τους με τη βία. Απεχθάνομαι τους ανθρώπους που λύνουν τις διαφορές τους με όπλα. Πλέον έχω σιχαθεί και τους διάσημους που μας κοροϊδεύουν στα μούτρα μας. Μετά τον Άρμστρονγκ που παραδέχτηκε πως δεν έχει πάρει ούτε έναν νόμιμο τίτλο έρχεται και ο Πιστόριους να μας το παίξει αθώα παπαδιά μετά από άγρια ανθρωποκτονία. Πολύ μεγάλη ιδέα έχετε για τον εαυτό σας, κύριοι.

Νίκος Νακόπουλος

Δωρητές ονείρων

Είσαι και συ ένας από εμάς; Μεγάλωνες κάνοντας όνειρα; Είχες φιλοδοξίες; Ήθελες να πετύχεις; Λυπάμαι. Καλωσόρισες στο 2013. Μάλλον είναι καιρός να μάθεις πως τίποτα δε θα γίνει. Όσα σχεδιάζεις, όσα σκεπτόσουν, όλα αυτά, για τα οποία εσύ και η οικογένειά σου κοπιάσατε, έχουν χαθεί. Σύμφωνα με ΑΥΤΟΥΣ πρέπει να τα ξεχάσεις.

Τι θα κάνεις γι' αυτό; Νιώθεις ανήμπορος; Αισθάνεσαι ότι δεν μπορείς να προσφέρεις τίποτα πια; Κάνεις λάθος! Μπορείς και συ να γίνεις δωρητής ονείρων. Για σένα δεν έχουν καμιά αξία πλέον. Μονάχα πόνο και απογοήτευση σου προκαλούν. Πρόσφερε τα λοιπόν! Γίνε και συ άλλος ένας Έλληνας που θα δώσει, ό,τι του απέμεινε, ένα κομμάτι από την καρδιά του, στην πατρίδα του, στο κράτος που ΤΟΣΟ τον στήριξε. Και που ξέρεις... αν υπάρξει μεγάλη συμμετοχή, ίσως τα όνειρά μας να φτιάξουν ένα δυνατό χέρι. Ένα χέρι που έστω και την τελευταία στιγμή θα αρπάξει την λεπίδα της γκιλοτίνας, που αρχίζει να ακουμπά το σβέρκο μας, και θα μας σώσει. Βιάσου! Σε χρειαζόμαστε!

Μαρία Χρυσουλάκη

Η Αθήνα τη νύχτα

Ένα άλλο πρόσωπο της Αθήνας γνώρισαμε, πριν λίγο καιρό, για τους σκοπούς μια έρευνας¹. Έχοντας ως στόχο να ερευνήσουμε το κατά πόσο οι διαφορετικές πληθυσμιακές και πολιτισμικές ομάδες που συγκεντρώνονται στο κέντρο της πόλης πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί η περιοχή ως ghetto ξεκίνησε ένα «ταξίδι» στις περιοχές για ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα από το πρωί μέχρι πολύ αργά το βράδυ.

Γνωρίσαμε μια Αθήνα που κάποιος είχαμε ίσως ακούσει και δει στην τηλεόραση ή στις εφημερίδες αλλά δεν είχαμε ζήσει από κοντά. Η διαδρομή μας περιελάμβανε τις πλατείες του Αγίου Κωνσταντίνου, Βικτώρια, Βάθη, Κοτζιά και Θεάτρου.

Οι δρόμοι το πρωί, –κυρίως πίσω από την πλατεία Κοτζιά και Θεάτρου– μύριζαν μπαχαρικά και καφέ και ήταν πλημμυρισμένοι από κόσμο. Κόσμο που ψώνιζε, πηγαينوερχόταν ή απλά κατέκλυζε τα πεζοδρόμια και συζητούσε. Το ίδιο και στην πλατεία Βικτωρίας. Κυρίως τις απογευματινές ώρες η πλατεία πλημμύριζε με μουσουλμάνες και μικρά παιδιά που είχαν μαζευτεί για το απογευματινό τους παιχνίδι.

Το βράδυ όμως τα πράγματα άλλαζαν. Οι δρόμοι ερήμωναν και την θέση της βουής από τις φωνές έπαιρνε μια περίεργη ησυχία, η οποία όμως ανά πάσα στιγμή μπορούσε να σπάσει από τις σειρήνες ενός περιπολικού ή τις φωνές ανθρώπων που

καυγάδιζαν. Το βράδυ, κυκλοφορούσαμε πεζοί, παρατηρώντας τα χαρακτηριστικά των περιοχών πως αλλάζουν κατά τη διάρκεια της μέρας και γίναμε μάρτυρες σκηνών σκηνών.

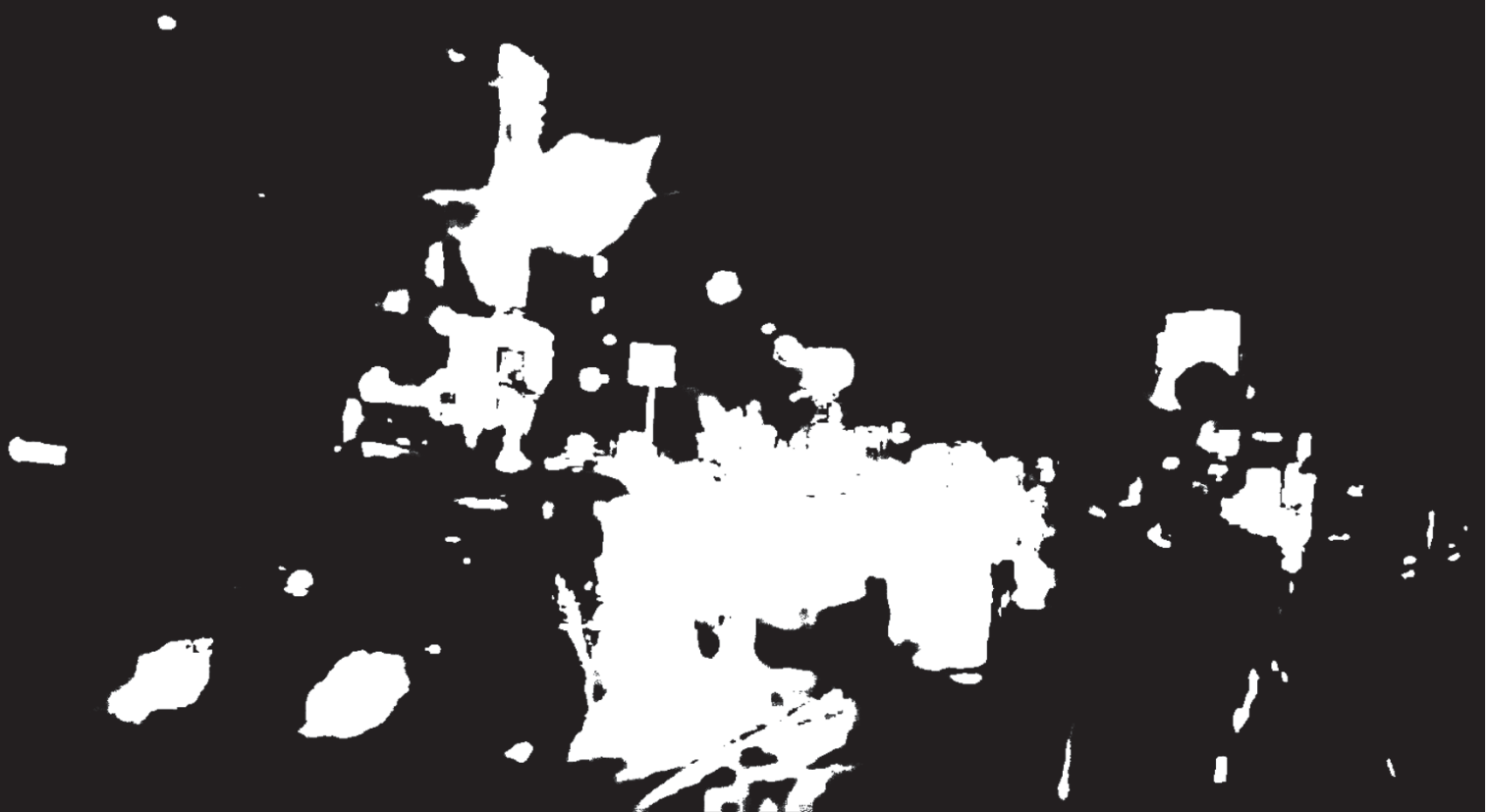
Στην Σωκράτους, έγχρωμες ιερόδουλες μαλώνουν με τον προαγωγό τους ή κάποιον «πελάτη». Ένας άντρας έχει αρπάξει μια γυναίκα και την χτυπάει ενώ εκείνη φωνάζει και προσπαθεί να του ξεφύγει. Αφού τα καταφέρνει αρχίζει να τρέχει προς το βάθος του δρόμου κι εκείνος την κυνηγάει. Ξαφνικά ακουγονται φωνές και από τα σοκάκια ξεπετάγονται δεξιά και αριστερά γυναίκες τρέχοντας και προσπαθώντας να πιάσουν τον άντρα. Μια εικόνα που δεν θα ξεχαστεί ποτέ όσα χρόνια κι αν περάσουν.

Στην πλατεία Βάθη μας περίμενε μια ανάλογη σκηνή. Μέσα στην ησυχία ξεπετάγονται μηχανές και περιπολικά της αστυνομίας, ακινητοποιούν ένα όχημα, ανάβουν τους προβολείς και φωνάζουν στον οδηγό να κατέβει από το αυτοκίνητο με τα χέρια ψηλά. Τρέχουν τον συλλαμβάνουν και αμέσως ανοίγουν το αυτοκίνητο και αρχίζουν να το ερευνούν εξωνυχιστικά με τη βοήθεια σκύλων.

Δύο σκηνικά, τελείως έξω από την καθημερινότητα, ίσως των περισσότερων από εμάς, που δείχνουν πως τη νύχτα, η Αθήνα αλλάζει «πρόσωπο». Σε πολλές περιοχές της οι άνθρωποι «κινούνται» και δρουν διαφορετικά ενώ με το που ξημερώνει, όλα επανέρχονται στους καθημερινούς τους ρυθμούς.

Χριστίνα Τάτσι

1. Χριστίνα Ζαραφωνίτου, με τη συνεργασία: Γεωργαλλής Ανδρέας, Γεωργόπουλος Χριστόφορος, Μουσχί Δανάη, Τάτσι Χριστίνα, Χρυσόχου Ελένη, «Υπάρχουν «ghettos» στο κέντρο της Αθήνας; Μια εγκληματολογική αναδόμηση των κοινωνικών αναπαραστάσεων των κατοίκων της περιοχής», υπό δημοσίευση στον Τιμητικό Τόμο Χρ. Δέδε, Ν.Κουράκης (Επιμ. έκδ.), εκδ. Α. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, & Προδημοσίευση στο ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ, τ. 2/2012.

Η εφημερίδα του δρόμου «Abseits !?» εκδίδεται στην πόλη Osnabrück (Όσναμπρουκ, πόλη στο ομοσπονδιακό κρατίδιο της Κάτω Σαξονίας, στη Βόρεια Γερμανία, με πληθυσμό περίπου 160 χιλιάδες κατοίκους).

ABSEIT

AB

(Στο περιθώριο!;)

Η ιδέα για την έκδοση μιας εφημερίδας του δρόμου στο Όσναμπρουκ προέκυψε στα τέλη του 1994. Εκείνη την εποχή, οι εφημερίδες του δρόμου ξεφύτρωναν σαν τα μανιτάρια σε αρκετές πόλεις της Γερμανίας.

Η πρωτοβουλία ξεκίνησε στο χώρο της Συμβουλευτικής Υπηρεσίας για ανύπαντρες και άστεγες γυναίκες και άντρες όπου ο παιδαγωγός Thomas Kater έπεισε μια ομάδα αστέγων και πρώην αστέγων για τη σημασία της συμμετοχής τους σ' ένα τέτοιο εγχείρημα.

Το πρώτο τεύχος της «Abseits!?» κυκλοφόρησε την 29η Ιουλίου του 1995. Μετά την πολύ θετική παρουσίαση του φύλλου από τον τοπικό τύπο, τα πρώτα 1.000 αντίτυπα που είχαν αρχικά τυπωθεί εξαντλήθηκαν σε ελάχιστο χρόνο. Βήμα βήμα και από τεύχος σε τεύχος, η κυκλοφορία του φύλλου ξεπέρασε τα 7.000 αντίτυπα. Παράλληλα, στην ομάδα σύνταξης εντάχθηκαν πολλοί άμισθοι συνεργάτες. Στόχος της εφημερίδας είναι να λειτουργεί ως

μέσο πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης, ενώ, παράλληλα, αποσκοπεί στην καταπολέμηση των προκαταλήψεων και στην κατανόηση της ζωής στο περιθώριο και, ιδιαίτερα της ζωής στο δρόμο, από την κοινωνία.

Από την άλλη πλευρά, στους ίδιους τους αστέγους και τους πρώην αστέγους, άνδρες και γυναίκες, προσφέρει τη δυνατότητα να ασχοληθούν με μια αυτόνομη δραστηριότητα, όπως η συγγραφή άρθρων. Η εργασία για την εφημερίδα στοχεύει να παρακινήσει τα άτομα στη διαδικασία ανάληψης πρωτοβουλιών στη ζωή τους, καθώς επίσης και να ενδυναμώσει τα αισθήματα αυτοεκτίμησης και αυτοσεβασμού.

Ακόμα και η διανομή αποτελεί συνεισφορά στην εξομάλυνση της δύσκολης κατάστασης των άστεγων ατόμων, μια που τους προσφέρεται η δυνατότητα για ένα συμπληρωματικό εισόδημα και για τη δημιουργία κοινωνικών επαφών. Η «Abseits!?» προσφέρει σε άστεγους και πρώην άστεγους ένα πρακτικό πρόγραμμα

για τη μέρα τους καθώς και την ευκαιρία να κερδίσουν ορισμένα χρήματα.

Η ομάδα των πωλητών κυμαίνεται μεταξύ είκοσι και εικοσιπέντε ατόμων, που αγοράζουν την εφημερίδα στα γραφεία της για πενήνταπέντε λεπτά (0,55 €) και την πωλούν στο δρόμο για ένα και δέκα (1,10 €). Η πώληση της εφημερίδας αποτελεί μια εναλλακτική λύση έναντι της επαίτειας. Ακόμη περισσότερο, μεταξύ των πωλητών και των αγοραστών του φύλλου δημιουργούνται κάποιες σχέσεις και πολλοί αναγνώστες αγοράζουν την εφημερίδα τους μόνο από τους τακτικούς πωλητές τους.

Τέλος, άλλος ένας θεσμός που ξεκίνησε η εφημερίδα είναι η Συνέλευση των πωλητών της, που, την πρώτη Τρίτη κάθε μήνα, στις 14:00 το μεσημέρι, συναντώνται στο κέντρο ημέρας, για να συζητήσουν τα νέα τους: ενδεχόμενα προβλήματα, ζητήματα της εφημερίδας και πολλά άλλα θέματα.

(Μετάφραση: Νικόλαος Χασάπης)

Εταιρική υπευθυνότητα και νέες επιχειρήσεις

Πολλές συζητήσεις γίνονται για το τί είναι ή δεν είναι η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Η απάντηση είναι γνωστή και σχετικά απλή: είναι μια μορφή εταιρικής αυτορρύθμισης ενσωματωμένη σε ένα επιχειρηματικό μοντέλο, δηλ. ένας μηχανισμός μέσω του οποίου η επιχείρηση διασφαλίζει την ενεργό συμμόρφωση στο πνεύμα του νόμου χρησιμοποιώντας ηθικά πρότυπα και διεθνή πρότυπα. Ένας νέος, διαφορετικός τρόπος διοίκησης επιχειρήσεων.

Σαν διαδικασία, η ΕΚΕ, αγκαλιάζει την ευθύνη για τις ενέργειες της εταιρείας και ενθαρρύνει τη θετική επίδραση της εταιρείας μέσω των δραστηριοτήτων της στο περιβάλλον, τους εργαζόμενους, την κοινωνία και όλα τα μέρη της σφαιρας επιρροής της, που θεωρεί άμεσα ενδιαφερόμενα, με στόχο το μεσομακροπρόθεσμο κέρδος που δεν περιορίζεται στο αυστηρά οικονομικό κέρδος.

Δύσκολο είναι να εξηγήσει κανείς στις επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους, τί σημαίνει μεσομακροπρόθεσμο ή μη αποκλειστικά οικονομικό κέρδος, κυρίως όταν, όπως σε χώρες σαν την Ελλάδα, η ΕΚΕ χρησιμοποιήθηκε σαν εργαλείο μάρκετινγκ και διαφήμισης, σαν μέσο προβολής και όχι σαν τρόπος διαχείρισης και βιώσιμης ανάπτυξης της ίδιας της επιχείρησης.

Δεν θέλω να αναφερθώ στους λόγους που οδήγησαν πολλές επιχειρήσεις να μην είναι βιώσιμες σε εποχές ύφεσης, γιατί οι περισσότεροι από αυτούς είναι γνωστοί σε όλους μας. Θα μιλήσω κυρίως για το τί χρειάζεται να προσέξουν οι νέοι επιχειρηματίες που ξεκινούν τώρα τη δραστηριότητά τους για να γίνουν βιώσιμοι στο μέλλον.

Κατ' αρχήν να πιστέψουν σε αυτό που θέλουν να κάνουν, να έχουν σταθερές αξίες και πολλή υπομονή. Έπειτα να σκέφτονται πως πρέπει να δημιουργήσουν αξία στην επιχείρησή τους από το μηδέν και τέλος, να αναθεωρούν τα πιστεύω τους ανάλογα με τις συν-

θήκες αλλά πάντα με γνώμονα τις αξίες τους. Με λίγα λόγια σκληρή δουλειά για να στήσουν μία σωστή και βιώσιμη επιχείρηση. Και η ΕΚΕ που χωράει σε αυτό;

Η ΕΚΕ χωρά στην οργάνωση και στον τρόπο λειτουργίας της νέας επιχείρησης, στα υπεύθυνα και σωστά προϊόντα και υπηρεσίες που προσφέρει, στη συνέπεια και τη συνεχή εξυπηρέτηση των πελατών και στο να συνυπολογίσει την ανταπόδοση στην κοινωνία και το περιβάλλον από τα κέρδη που θα προκύψουν.

Η tradeNOW, πρωτοεμφανιζόμενη εταιρεία στον χώρο της ανταλλακτικής οικονομίας στήθηκε σε τέσσερις άξονες που απευθύνονται στον πελάτη, τον εργαζόμενο, την κοινωνία και το περιβάλλον.

Πρώτος άξονας είναι η υπευθυνότητα στις συναλλαγές. Η εταιρεία, έχοντας θέσει στο κέντρο των εργασιών της τις ανταλλαγές προϊόντων, υπηρεσιών και ακινήτων, ενεργεί υπεύθυνα απέναντι στον καταναλωτή θέλοντας να διασφαλίσει απόλυτα με ειδικά συστήματα το απόρρητο των συναλλαγών και την υψηλή ποιότητα της παροχής υπηρεσιών.

Ο δεύτερος άξονας επικεντρώνεται στην παροχή υπεύθυνων υπηρεσιών στο χρήστη της πλατφόρμας σε όλα τα επίπεδα. Η υλοποίησή της πλατφόρμας έγινε βάσει σχεδιασμού και ανάλυσης για την ορθή διαχείριση κινδύνων, έτσι ώστε ο χρήστης να λαμβάνει τις πιο υπεύθυνες και αξιόπιστες υπηρεσίες που να τον ικανοποιούν πλήρως. Σε αυτό το πλαίσιο, το τελευταίο στάδιο της ανταλλαγής είναι η αξιολόγηση του αποτελέσματος, με την οποία ο χρήστης μπορεί να αξιολογήσει το προϊόν ή την υπηρεσία που έλαβε και να βοηθήσει στη βελτίωση της πλατφόρμας και των ανταλλαγών. Τέλος ο λογιστικός έλεγχος της πλατφόρμας γίνεται από μεγάλη εταιρεία ορκωτών λογιστών ώστε οι εργασίες της να είναι απόλυτα σύννομες και ταυτόχρονα διαφανείς.

Ο τρίτος άξονας είναι ο άμεσος διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη πιστεύοντας πως η επιχείρηση είναι αναπόσπαστο κομμάτι των κοινωνιών που δραστηριοποιείται. Η εταιρεία επιδιώκει συνεχή επαφή και διάλογο με θεσμικούς και μη παράγοντες, ΜΚΟ, ΜΜΜ και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που επηρεάζουν και επηρεάζονται από τις δραστηριότητές της με στόχο να βελτιώνει συνέχεια την κοινωνική και περιβαλλοντική της επίδοση και τη λειτουργία της, ώστε να είναι ένα αξιόλογος και αξιόπιστος συνétairos και πολίτης. Η διασφάλιση της κοινωνικής σύνοχής είναι πρωταρχικός στόχος μιας εταιρείας που δραστηριοποιείται στην ανταλλακτική οικονομία και οι άνθρωποι της tradeNOW πιστεύουν ακράδαντα πως μόνο όταν διασφαλίζεται η κοινωνική συνοχή, υπάρχει εμπιστοσύνη, συνεργασία και ανάπτυξη.

Τέλος, ο τέταρτος μεγάλος άξονας είναι η κοινωνική αλληλεγγύη που διέπει την επιχειρηματικότητά της. Στόχος είναι η ανάπτυξη ενός δικτύου κοινωνικής αλληλεγγύης προς τις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες και η περιβαλλοντική προστασία. Γι' αυτόν τον λόγο η εταιρεία παρέχει δωρεάν υπηρεσίες πρόσβασης στην πλατφόρμα σε εθελοντικούς οργανισμούς, ιδρύματα και συλλόγους με κοινωνικό και περιβαλλοντικό έργο. Παράλληλα βοηθά στην κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών τους μέσω της δυνατότητας που παρέχει στα μέλη για απευθείας προσφορά αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και με τη δωρεάν διάθεση πόντων από τα κέρδη της ως μέσο για την πραγματοποίηση ανταλλαγών.

Με αυτόν τον τρόπο η tradeNOW πιστεύει πως μπορεί να αναπτυχθεί με σταθερά βήματα σε μία εποχή έντονης οικονομικής ύφεσης που μάλλον μπορεί να φέρει κάτι θετικό αν είμαστε όλοι κοινωνικά υπεύθυνοι.

Μαριάνθη Σταυρίδου
Corporate Affairs Director - tradeNOW

1018

24ωρη γραμμή
παρέμβασης
για την **αυτοκτονία**

ΜΕ ΑΣΤΙΚΗ ΧΡΕΩΣΗ

 Κλίμακα

Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου
& Κοινωνικού Κεφαλαίου
για την Αντιμετώπιση
του Κοινωνικού Αποκλεισμού

ΧΟΡΗΓΟΣ:

Η ΚΛΙΜΑΚΑ στο Συνέδριο της Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας

Η ΚΛΙΜΑΚΑ συμμετέχει με Στρογγυλή Τράπεζα – Συμπόσιο στο Διεθνές Συνέδριο «Κρίσεις και Καταστροφές – Ψυχοκοινωνικές Επιπτώσεις», που διοργανώνει η Ελληνική Ψυχιατρική Εταιρεία σε συνεργασία με την Παγκόσμια Ομοσπονδία Ψυχικής Υγιεινής. Το Συνέδριο θα λάβει χώρα στο Royal Olympic Hotel από την 6η έως και την 9η Μαρτίου. Συμπόσιο: «Κέντρο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Αυτοκτονίας», 9 Μαρτίου ώρα 13:30 έως 15:30.

Πρόεδρος: Κυριάκος Κατσαδώρας.

Αντωνία Κατιδένιου: «Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Ημέρας για την Πρόληψη της Αυτοκτονίας».

Ντόροθυ Γαρώνη: «Τηλεματικές εφαρμογές για την πρόληψη και αντιμετώπιση της αυτοκτονίας. Ιωάννης Χατζιδάκης: «Γραμμή Παρέμβασης για την Αυτοκτονία – 1018».

Όλγα Θεοδωρικάκου: «Στρατηγικές για την πρόληψη της αυτοκτονίας».

Κυριάκος Κατσαδώρας: «Θεραπευτική αντιμετώπιση αυτοκτονικού ασθενούς».

Το πλήρες πρόγραμμα του Συνεδρίου μπορείτε να βρείτε στη διεύθυνση: psychcongress2013.gr/en/scien_prog.pdf.

Το «cafe-ουζερί των αστέγων»

Φίλες και φίλοι, πρόσφατα, στην καρδιά του Κεραμεικού, στην οδό Κωνσταντινουπόλεως 30, γεννήθηκε η ιδέα για το «cafe-ουζερί των αστέγων», μια νέα πρόταση ψυχαγωγίας για όσες και όσους η διασκέδαση έχει προοπτική... Κάθε Σάββατο βράδυ, ο χώρος μας, μέσα και έξω από το Κέντρο Στήριξης Αστέγων, αλλάζει και μετατρέπεται σε ένα εναλλακτικό cafe-ουζερί. Εμείς,

βάζουμε τον μεζέ, τα ποτά, τη μουσική και την παρέα. Εσείς, φεύγοντας, ρίχνετε ό,τι θέλετε στον κουμπαρά μας.

Το «cafe-ουζερί των αστέγων» δεν είναι μια εμπορική επιχείρηση ούτε μια φιλανθρωπική δράση. Είναι η έκφραση της ανάγκης να γνωριστούμε και να επικοινωνήσουμε μαζί σας πέρα από τα στερεότυπα και τα στεγανά που χωρίζει τους αστέγους της πόλης από την πόλη...

Ο οβολός σας στον κουμπαρά – μικρός ή μεγάλος – μας δίνει τη δυνατότητα να ανέβουμε ένα σκαλί πιο πάνω στην ΚΛΙΜΑΚΑ της επανένταξης. Σας περιμένουμε!

Οι άστεγοι φίλοι

«Μαζί... να τα φάμε». Ανοικτή Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης Χαλανδρίου

Όχι μόνο δεν «τα φάγαμε μαζί» αλλά όλο και περισσότεροι δυσκολευόμαστε πια να προμηθευτούμε τα απαραίτητα. Άλλοι άνεργοι, άλλοι με μειωμένο μισθό, όλοι θύματα των αλληπάλληλων μνημονίων και με τις υποχρεώσεις να τρέχουν, γινόμαστε μάρτυρες μιας πρωτοφανούς πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που παρόμοια δεν έχει γνωρίσει η χώρα στο πρόσφατο παρελθόν και που βέβαια δεν είναι φυσικό φαινόμενο αλλά το αποτέλεσμα των πολιτικών επιλογών αυτών που μας κυβερνούν και κυβέρνησαν τη χώρα τις τελευταίες δεκαετίες. Παιδιά που λιποθυμούν στα σχολεία, ουρές στα συσσίτια, άνθρωποι που ψάχνουν στα σκουπίδια, έγιναν πια εικόνες «συννηθισμένες» που σιγά σιγά εμφανίζονται και στην περιοχή μας. Αποτελούν ίσως τις ακραίες(;) εκδοχές μιας οικονομικής δυσπραγίας που με τον έναν ή τον άλλον τρόπο έχει εισβάλει στα περισσότερα σπίτια.

Την ίδια στιγμή όμως, οι τιμές στα ράφια των σούπερ μάρκετ καλπάζουν.

Μια χούφτα μεγάλων εταιρειών εμπορίας τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης, ελέγχοντας τη διακίνησή τους και καθορίζοντας τις τιμές τους, δημιουργεί «καρτέλ» κερδοσκοπώντας ασύστολα σε βάρος των καταναλωτών.

Η Πρωτοβουλία Αλληλεγγύης «Μαζί...να τα φάμε» επιθυμεί να παρέμβει σε αυτή τη διαδικασία διάθεσης βασικών ειδών διατροφής, φέρνοντας σε επαφή τους συμπολίτες μας –φυσικά ανεξάρτητα από το χρώμα ή την εθνικότητά τους– με παραγωγούς, με παραγωγικούς συνεταιρισμούς ή με εταιρείες παραγωγής και εμπορίας που επιθυμούν να διαθέσουν τα είδη τους με φθηνότερες τιμές. Αποτελεί βασικό στόχο μας το να μπορούμε να προμηθευόμαστε φτηνά αλλά και ποιοτικά τρόφιμα προωθώντας ταυτόχρονα συμμετοχικές μορφές δημοκρατικής αυτοοργάνωσης και αλληλεγγύης σε μόνιμη βάση, οργανώνοντας διανομές σε τακτά χρονικά διαστήματα. Δεν εξαρτιόμαστε από κανέναν πολιτικό φορέα και η πρωτοβουλία μας είναι ανοικτή σε όλους όσοι επιθυμούν να συμβάλουν ενεργά προς αυτή την κατεύθυνση.

Κανένας μόνος του στην κρίση. Οργάνωση – Συμμετοχή – Αλληλεγγύη.
(mazinatafame.blogspot.gr)

Η πρώτη αυτοματοποιημένη πλατφόρμα ανταλλαγών είναι γεγονός

Η tradeNOW, αναγνωρίζοντας τις νέες ανάγκες που έχουν προκύψει λόγω της οικονομικής κρίσης και της έλλειψης ρευστότητας, φέρνει πρώτη στην ελληνική αγορά μια καινοτόμο πλατφόρμα ανταλλαγής προϊόντων, υπηρεσιών και ακινήτων που απευθύνεται σε ιδιώτες και επιχειρήσεις. Φιλική προς τον χρήστη, γρήγορη και απόλυτα ασφαλής, αυτή η πρωτοποριακή πλατφόρμα δημιουργήθηκε από μία ομάδα νέων ανθρώπων, που θέλησαν να δώσουν μια ολοκληρωμένη λύση στα προβλήματα ρευστότητας της εποχής μας, δημιουργώντας ένα ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικών ανταλλαγών. Τα μέλη της πλατφόρμας μπορούν να ανταλλάξουν προϊόντα, υπηρεσίες και

ακίνητα, μέσα από μία μοναδική διαδικτυακή εμπειρία με επίκεντρο την εξυπηρέτηση των αναγκών τους. Και όλα αυτά, με τέσσερις απλές κινήσεις: Ανάρτηση, Αντιστοίχιση, Ανταλλαγή, Αξιολόγηση! Η www.tradenow.gr παρέχει ένα πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα αντιστοίχισης προϊόντων και υπηρεσιών, δυνατότητα διαπραγμάτευσης των χρηστών μέσω της ανταλλαγής προσφορών και σύστημα αξιολόγησης των ανταλλαγών. Παράλληλα, η πλατφόρμα υποστηρίζεται από μία ομάδα συνεργατών που εργάζεται για να εξυπηρετεί και να καλύπτει τις ανάγκες των μελών της.

Για περισσότερες πληροφορίες για την εταιρεία ή συνεντεύξεις με την ομάδα διαχείρισης μπορείτε να επικοινωνείτε με την κ. Σταυρίδου στο mstavridou@tradenow.gr ή στο 213 0247877.

TradeNOW Αθ. Διάκου 26, Αθήνα 117 43, τηλ. 213 0247877 / fax. 210 9240338, info@tradenow.gr www.tradenow.gr

Ανταλλαγές

Ανταλλάξτε, χαρίστε, ζητήστε, επικοινωνήστε:

www.sedh.gr/newsflashes/general-news/topika-sustemata-antallages-uperesion.html
www.ovolos.gr
www.forfree.gr
www.jaba.gr
www.xariseto.gr
www.skoros.espiv.net
www.bookcrossing.com
www.enow.gr
www.antikatanalwtiko.espiv.net
www.logo-timis.gr
www.freecycle.org
www.tzaba.gr
www.partodosto.gr/xariseto.gr/viewforum
www.time-exchange.gr/fasouli.wordpress.com/
www.kala-nea.gr/archives/29028
παζαρια ανταλλαγων olympia.gr/
genia700euro.pblogs.gr/
www.state-of-nature

ΘΕΡΜΑΝΤΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ

Ζητούνται για άτομα που έχουν ανάγκη, από πρόγραμμα κοινωνικής στήριξης, κα Παπαναστασίου. Τηλ. 2103417162

ΣΤΩΝ ΑΣΤΕΡΙΩΝ ΤΟ ΦΩΣ

Μια ιστορία συγκινητική
και θλιβερή συνάμα.

Στο πλαίσιο στήριξης που παρέχει η Κλίμακα σε άτομα που κινδυνεύουν να βρεθούν στον δρόμο λόγω της οικονομικής κρίσης, συναντάμε νέους ανθρώπους οι οποίοι κυρίως δεν τα βγάζουν πέρα με τις απαιτήσεις της καθημερινότητας και του κόστους ζωής το 2013. Αντιστοίχως, μπορεί κανείς να φανταστεί τι αντιμετωπίζει κάποιος που μόλις αποφυλακίστηκε έχοντας εκτίσει ποινή για χρέη...

Ο κύριος Τ. ήρθε να μας δει. Ένας ευγενικός άνδρας, θλιμμένος σε τέτοιο βαθμό ώστε να σκέπτεται την αυτοκτονία, ο οποίος μόλις είχε αποφυλακιστεί και κοιμόταν στο αυτοκίνητο του, μια και δεν μπορούσε να νοικιάσει σπίτι. Οι ανάγκες του πολλές, δεν έβρισκε δουλειά, χρειαζόταν τροφή και φάρμακα. Καθώς ξετυλιγόταν το κουβάρι της δικής του ιστορίας, μου μίλησε για την μικρή εγγονή του με πολλή νοσταλγία και αγάπη. Μου μούρμυρισε πως τώρα κοντά είναι τα γενέθλιά της και τον τρελαίνει που δεν έχει χρήματα να της πάρει ένα δωράκι... ούτε λεφτά να την επισκεφτεί στο νησί που διαμένει με τη νεαρή μητέρα της, την κόρη του.

Ρώτησα τι αρέσει στην μικρή μια και η «πενία τέχνας κατεργάζεται»... Μου είπε πως μεταξύ άλλων της αρέσει να πηγαίνει στο αστεροσκοπείο και να κοιτά τα αστέρια. Κάπου μεμιάς από το βάθος της μνήμης μου ανασύρθηκε μια πληροφορία. Θυμήθηκα ότι είχα βρει μια ιστοσελίδα, στην οποία μπορούσε κάποιος να ονομάσει ένα αστέρι. Του το είπα σαν ιδέα για δώρο στην μικρή. Άλλαξε έκφραση η μορφή του, έλαμψαν τα μάτια του, βούρκωσε,

με ρώτησε μια-δυο φορές αν λέω αλήθεια... «νιώθω σαν μικρό παιδί», είπε και του υποσχέθηκα να ψάξω να την βρω. Ήταν τόσο χαρούμενος με την σκέψη ότι θα έκανε δώρο ένα αστέρι στην εγγονή του και ήταν τόσο αναπάντεχη αυτή η χαρά που έμεινε να χαμογελά και δεν ήθελε να μιλήσει άλλο για τα στενόχωρα της ζωής του εκείνη την μέρα. Ήθελε να μείνει με το όνειρο. Δώσαμε ραντεβού σε δύο μέρες από εκείνη τη μέρα.

Όταν ξαναήρθε δεν πίστευε ότι είχα βρει την ιστοσελίδα! Διάλεξε ένα φωτεινό χρυσαφί αστέρι, το ονόμασε με το όνομα της μικρής και τυπώσαμε την βεβαίωση ότι αυτό το άστρο πια καταγράφκε σε αυτό το όνομα. Κανείς δεν μπορεί να το αλλάξει αυτό. Είχε και τις συντεταγμένες, έτσι ώστε την επόμενη φορά που θα βρισκόταν σε αστεροσκοπείο θα μπορούσε να το δει κιόλας στην θέση του στον ουρανό!

Με γλαφυρή και συγκινητική γλώσσα έγραψε στην μικρή μια όμορφη αφιέρωση. Όλα ήταν έτοιμα πια. Το μόνο που χρειαζόταν ήταν να φτιάξουμε έναν δικό του λογαριασμό μέγλι για να ανοίξει η γραμμή επικοινωνίας με την κόρη και την εγγονή του και βέβαια να της στείλει το αστέρι την μέρα των γενεθλίων της. Σαν πρώτη δοκιμή στείλαμε στην οικογένεια του δύο φωτογραφίες που είχε βρει στα χαρτιά του. Δυο μέρες αργότερα ήρθε απάντηση από την κόρη του και η χαρά του ήταν μεγάλη.

Στείλαμε την μέρα των γενεθλίων της μικρής το δώρο του νεαρού παππού και με αγωνία περίμενε την απάντηση. Έτσι, άνοιξε μια γέφυρα επικοινωνίας με την οικογένειά του που τόσο του είχε λείψει.

Πέρα όμως από την χαρά του, η μάλλον με άγκυρα την χαρά του κινητοποιήθηκε και ως προς την αναζήτηση για δουλειά. Μας ζήτησε και τον βοηθήσαμε να βάλει αγγελία για δουλειά, σκέφτηκε να πουλήσει κάποια πράγματα, ήρθε σε επαφή με παλιούς γνωστούς για να ξεκινήσει καινούργια δουλειά, μας εντυπωσίασε η δημιουργικότητά του... αλλά κυρίως πως τον κράτησε και αποφάσισε να παλέψει. Ήδη συζητάει τη σύσταση μιας νέας επιχειρηματικής δράσης με κάποιον παλιό γνωστό. Του ευχόμαστε να πάνε όλα καλά!

Μαριλένα Παπαναστασίου

κάθε ΣΑΒΒΑΤΟ βράδυ
Εμείς, βάζουμε το μεζέ,
τα ποτά και την καλή παρέα...

**κέντρο στήριξης
αστέγων**

Κωνσταντινουπόλεως 30, Κεραμεικός
για κρατήσεις θέσεων: 210 3410462

Εσείς, ό,τι θέλετε
στον κουμπαρά μας

 Κλίμακα

Φορέας Ανάπτυξης Ανθρώπινου
& Κοινωνικού Κεφαλαίου
για την Αντιμετώπιση
του Κοινωνικού Αποκλεισμού

ευχαριστούμε πολύ
οι άστεγοι φίλοι σας